

MELLERUDS
KOMMUN

Årsredovisning 2022

Melleruds kommun

Foto: Kanalyran 2022, Karolina Hultman Wessman

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling	4
Den kommunala koncernen	5
Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning	6
Händelser av väsentlig betydelse	11
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	12
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	13
Balanskravsresultat	27
Väsentliga personalförhållanden	28
Förväntad utveckling	31

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning	32
Balansräkning	33
Kassaflödesanalys	34
Noter	35
Driftsredovisning	43
Investering per nämnd	45
Investeringsredovisning	47
Begreppsförklaringar	52

Kommunala bolag

AB Melleruds Bostäder	53
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	54
Dalslands miljö- och energiförbund	55
Nätaktiebolaget Biogas i Brålanda AB	56

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse	57
---------------------	----

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Melleruds kommuns verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Detta fokus har inte varit så tydligt tidigare år, koncernens ekonomiska utveckling har hamnat lite vid sidan om. I enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning som gäller fr.o.m 2019 års verksamhet ska koncernens utveckling, risker och åtaganden fokuseras.

I koncernredovisningen (sammanställda räkenskaper) ingår AB Melleruds Bostäder. För ytterligare upplysning, se redovisningsprinciper.

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunal koncern

År/Mnkr	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter	224	219	227	246	266
Verksamhetens kostnader	-848	-807	-819	-814	-810
Årets resultat	54	54	22	10	9
Soliditet	40	37	33	33	37
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	24	19	13	13	13
Investeringar (netto)	91	54	95	134	83
Självfinansieringsgrad 1)	154	176	57	31	46
Långfristig låneskuld	478	484	505	461	322
Antal anställda 2)	913	900	883	864	866
Antal årsarbetare 2)	871	850	827	789	778

Koncern

Koncernens resultat uppgår till 54 mnkr, vilket är på samma nivå som 2022. Det starka resultatet beror främst på högre skatteintäkter än beräknat för kommunen och lägre kostnader för nämnderna. Efter flera år med en soliditet kring 13 % har soliditeten ökat till 24 % för 2022. Detta beror främst på det starka resultatet resultat de senaste åren. Låneskulden i koncernen har ökat med 48 % sedan 2018 och beror på ökad upplåning i kommunen i samband med byggandet av det särskilda boendet Ängenäs.

Kommun

År/Mnkr	2022	2021	2020	2019	2018
Folkmängd	9 263	9 268	9 312	9310	9358
Kommunal skattesats	22,60	22,60	22,60	22,60	22,60
Verksamhetens intäkter	188	184	191	213	237
Verksamhetens kostnader	-819	-783	-797	-797	-796
Årets resultat	52	48	16	5	6
Soliditet	45	42	38	41	48
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	26	20	15	14	15
Investeringar (netto)	84	48	94	133	79
Självfinansieringsgrad 1)	102	166	46	23	30
Långfristig låneskuld	326	326	346	281	141
Antal anställda	900	886	869	850	852
Antal årsarbetare	858	836	813	777	765

1) Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar

2) Andelen av nettoinvesteringar som finansierats av årets resultat, avskrivningar och försäljning av anläggningstillgångar

Kommun

Kommunens redovisar återigen ett mycket starkt resultat. En gynnsam utveckling av skatteunderlaget i kombination med lägre kostnader för nämnderna är de bidragande orsakerna till det höga resultatet. I samband med byggnation av nytt äldreboendet åren 2019–2020 ökade låneskulden men har kunnat bibehållas på samma nivå trots en relativt hög investeringsnivå senaste året. Vilket beror på de höga resultaten. Detta medför även att soliditeten stärks, vilket bidrar till att förbättra Melleruds finansiella styrka.

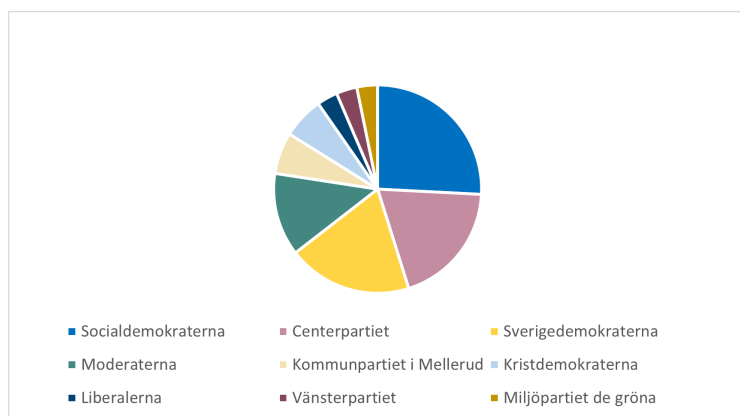
Antalet invånare fortsätter att minska. Antalet födda var färre än antalet döda och antalet inflyttade till kommunen var endast marginellt fler än de som flyttade från kommunen.

Den kommunala koncernen

Nämnder	Koncernföretag	Samägda företag / organisationer	Privata utförare
Kommunstyrelsen	Melleruds Bostäder AB	Dalslands miljö- och energiförbund 31%	Finns inga
Byggnadsnämnden		Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund 12%	
Kultur- och utbildningsnämnden		Visit Dalsland AB 19%	
Socialnämnden		Nätaktiebolaget Biogas Brålanda 18%	

Kommunfullmäktige är kommunens högst beslutande kommunala organ och dess uppgifter framgår av kommunallagen. Fullmäktige beslutar i frågor av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer, budget och skattesats.

Kommunfullmäktiges sammansättning 2022

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamheter.

Kommunala nämnder

Kommunernas nämndorganisation är fastställd av kommunfullmäktige. För alla nämnder finns ett reglemente som anger vilka ansvarsområden varje nämnd har. Nämnderna ska följa de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och det ska ske inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angivit. Nämnderna är ansvariga gentemot fullmäktige och ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till fullmäktige. Förutom ovanstående nämnder finns även valnämnd, krisledningsnämnd, revisorer och överförmyndare.

Beskrivning koncern

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs huvudsakligen i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Kommunen tog ett strategiskt beslut för ett antal år sedan och avvecklade flera bolag för att undvika intressekonflikter och förbättra verksamheten. Det finns ett helägt bolag; AB Melleruds Bostäder.

AB Melleruds Bostäder är ett allmännyttigt bostadsbolag som styrs av ägardirektiv samt av lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Därtill finns ett antal företag/organisationer som kommunen har ägarintresse i. I bilden ovanför finns företag/organisationer som kommunen har ett ägarintresse/andel över 0,15 %:

Dalslands miljö- och energiförbund syftar till att handha för kommunerna gemensamma förvaltningsuppdrag. Fyra av Dalslandskommunerna har en gemensam Miljönämnd inom kommunalförbundet.

Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund, NÄRF ägs av och bedriver räddningstjänst i Trollhättans, Vänersborgs, Färgelandas och Melleruds kommun.

Visit Dalsland AB ägs av kommunerna i Dalsland samt Vänersborg.

Nätaktiebolaget Biogas Brålanda ägs av Vänersborgs och Melleruds kommun samt driftsbolaget Biogas Brålanda.

Privata utförare

Med privat utförare avses en juridisk person eller enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet och som inte är ett hel- eller delägt kommunalt bolag. Kommunens totala kostnad för köpta verksamhetstjänster från privata utförare uppgår till 39,8 mnkr.

Ersättning till privata utförare avseende HVB-boenden och familjehemsvård står för 3 % av socialnämndens kostnader. Kommunen har en gymnasieskola med ett fåtal program. Av kultur- och utbildningsnämndens kostnader för gymnasieverksamhet avser ca 40 % ersättningar till andra kommuner, kommunalförbund, region och till frigymnasier 23 %.

Av renhållningsverksamhetens kostnader står privata utförare för 70 % av verksamhetens kostnader.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Svag global tillväxt i spåren av pandemin

Tillväxten i världsekonomin har dämpats de senaste kvartalen bland annat till följd av hög inflation och stigande räntor. Även kriget i Ukraina och utmaningar i kinesisk ekonomi, främst vad gäller nolltoleransen mot covid-19, har bidragit. Den globala inflationen har stigit snabbt under 2022. Uppgången har orsakats av en snabb återhämtning av efterfrågan samtidigt som utbudet varit begränsat i flera sektorer. Det har lett till stora prisökningar på bland annat energi och livsmedel. Styrräntorna i många länder har höjts i en snabb takt för att dämpa inflationen.

Konjunkturuppgången i den svenska ekonomin fortsatte det tredje kvartalet 2022. Förstärkningen syntes även på arbetsmarknaden där arbetslösheten minskade samtidigt som antalet sysselsatta personer fortsatte att öka. Statistik för de senaste månadernas ekonomiska utveckling och enkätundersökningar indikerar att BNP minskar det fjärde kvartalet 2022. I synnerhet hushållen är mycket pessimistiska om det ekonomiska läget, men även konfidensindikatorn för näringslivet har minskat de senaste månaderna och är nu på en betydligt lägre nivå än normalt.

De försvagade konjunkturutsikterna är till stor del en konsekvens av den höga inflationen och ränteökningarna som följt av denna. Tillväxten i Sverige blir framöver ytterst svag och en fas med sjunkande BNP under 2023 är sannolik. Även antalet sysselsatta minskar och arbetslösheten stiger kommande år. Den höga inflationen antas falla tillbaka nästa år, både i Sverige och i omvärlden. Svensk konjunktur antas dock bli svag även 2024 och först 2025 är nästa konjunkturuppgång på plats. Först 2026 antas konjunkturläget bli balanserat.

Efter flera år med starka resultat väntar nu svårare år för kommunerna

Skatteunderlaget ökar i relativt god takt, men urholkas av prisökningarna. I reala termer växer skatteunderlaget med 1 procent per år 2022–2025, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,8 procent. Skatteunderlagets utveckling kommande år kan inte förväntas räcka till att finansiera en ökande kommunal verksamhetsvolym i samma utsträckning som under den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen nu än större: de som arbetar ska försörja allt fler (yngre och äldre) och inte minst de ökade behoven av omsorg och vård av äldre förutsätter allt större resurser. Anledningen till de snabbt stigande kommunala utgifterna är att de priser och löner som påverkar kommuners och regioners kostnader nu stiger snabbare. Detta är delvis en följd av den allmänna prisuppgången som syns under prognosperioden och dels till följd av kraftigt ökade pensionskostnader 2024–2025.

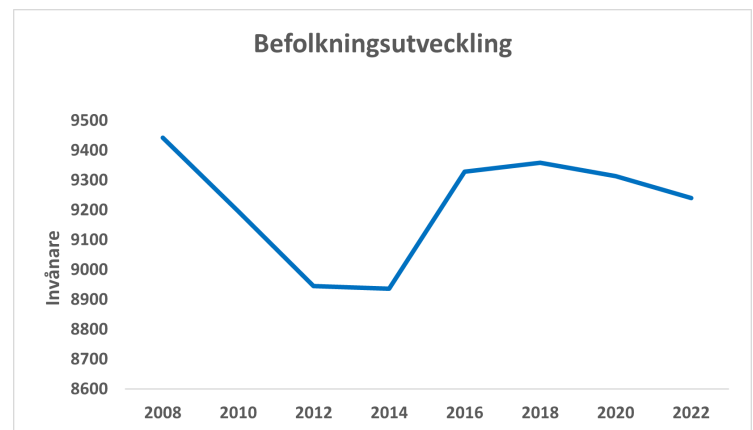
Utredning av kommunalekonomisk utjämning ska säkerställa likvärdiga ekonomiska förutsättningar

En parlamentariskt sammansatt kommitté har fått i uppdrag att göra en översyn av den kommunalekonomiska utjämningen. Syftet med uppdraget är att säkerställa att den kommunalekonomiska utjämningen ger kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar att tillhandahålla välfärd och annan kommunal service, trots

skillnader i skattekraft och strukturella förutsättningar. I utredningen samtliga delmodeller. Utredningen ska även undersöka en eventuell påverkan av utjämningsystemet på utveckling och tillväxt, såväl positiv som negativ. Uppdraget ska redovisas senast 3 maj 2024.

Invånarantalet minskar marginellt

Kommunens största inkomstkälla är skatteintäkter och kommunal-ekonomisk utjämning. Skatteintäkterna påverkas främst av utveckling av skatteunderlaget i riket och av kommunens invånarantal. Antal invånare i Melleruds kommun har under lång tid minskat. En minskning av antalet invånare ger lägre skatteintäkter och försämrade planeringsförutsättningar.

Diagrammet visar befolkningsutvecklingen i Mellerud. Antal invånare har minskat från 2008 till 2022.

För åren 2014 - 2017 bröts trenden med minskning tillfälligt och befolkningen ökade när kommunen tog emot många nyanlända. Under 2018 började befolkningen åter att minska, med undantag för året 2020. Födelsenettet är negativt, det föds färre än som dör, samtidigt som det tidigare positiva flyttnettot har i stort sett upphört. För 2022 minskade antalet invånare med ca 5 personer. Födelsenettet och in- och utflyttning inom riket var negativt men flyttnettot från utlandet var positivt.

SCB tar årligen fram en befolkningsprognos för kommunen som planeringsunderlag för nämnder och förvaltningar. Enligt prognosen fortsätter Melleruds invånare att minska. Födelsenettet fortsätter vara negativ och nettoutflyttandet ökar endast marginellt. Föregående år skickades en enkätundersökningar ut till de som flyttat ut respektive flyttat in det senaste året. De faktorer som bidrog till Mellerud som inflyttningssort var främst natur- och sjönära boende, tomtpris/boendekostnad, goda pendlingsmöjligheter, tidigare anknytning och arbete/sysselsättning. Den främsta anledningen till att invånare flyttade ut var utbildning på annan ort, relationer, arbete och vilja att upptäcka något annat.

Parhus byggs i kvarteret Ugglan

De senaste åren har ett nytt bostadsområde i utkanten av Melleruds tätort, Ängenäs, växt fram. Här har tillskapats ett flertal villor och parhus med hyresrätter. Vakansgraden är låg i Melleruds tätort, men större i främst Åsensbruk, där det finns ett antal vakanta lägenheter. Efterfrågan är framför allt stor på större lägenheter i centrala Mellerud och bostadsfastigheter för villabebyggelse i eller i nära anslutning till Melleruds tätort.

I kvarteret Ugglan uppförs 18 parhus i ett plan med upplåtelseform kooperativ hyresrätt. Byggnationen beräknas vara klar under 2023 med inflyttning samma år. I Ängenäs pågår byggnation av tre parhus på de sista bostadsfastigheterna i området med inflyttning 2022.

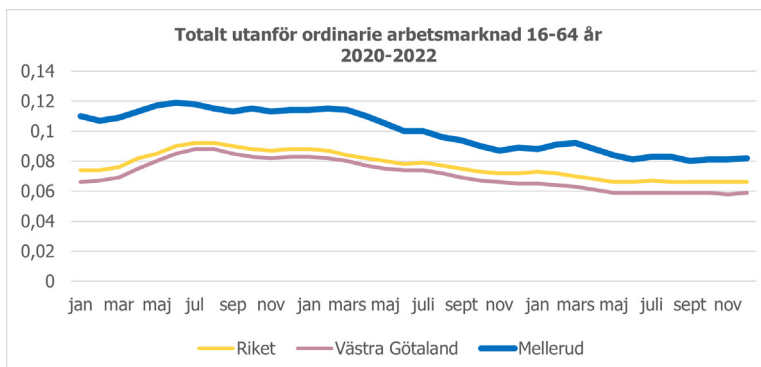
I Melleruds kommuns tätorter finns idag 14 lediga bostadsfastigheter för småhus som kommunen har till försäljning. I anslutning till tätorterna och i småorterna finns det 21 lediga bostadsfastigheter för småhusbebyggelse. Samtliga lediga bostadsfastigheter är avstyckade. Det finns även ytterligare planlagda obebyggda område för bostadsbebyggelse i både kommunal och privat ägo som möjliggör byggande av flertalet bostäder, cirka 130 en- eller tvåbostadshus samt två flerbostadshusområden. Dessa områden är inte avstyckade utan styckas av och säljs efter förfrågan.

Det pågår ett arbete med att ta fram en fördjupad översiktsplan över Sjöskogen mellan Melleruds tätort, Sunnanå hamn och Vita Sannar, vars syfte är att utreda på vilket sätt områdena kan sammanlänkas samt hur Melleruds tätort kan växa mot Väneren. Byggnämndnämnden har under 2022 erhållit ett planuppdrag från kommunstyrelsen att planlägga området väster om Kurran för bostadsbebyggelse. Överlag bedöms det finnas mark/hus för att möjliggöra flyttkedjor och skapa alternativa och varierande boendeformer i Melleruds tätort, men även i andra delar av kommunen. Varierande boendeformer är viktigt för att kunna skapa förutsättningar för alla de invånare som oberoende av betalningsförmåga, inkomst, kön och utbildning vill leva i kommunen. Den stora utmaningen är att aktörer, såväl kommunala som privata, vågar bygga i den takt behov och efterfrågan finns.

Arbetslösheten minskar

Arbetslösheten i kommunen har minskat från 2021 (8,9 %) och var i december 8,2 %. Antalet personer som är öppet arbetslösa är på samma nivå som föregående år men antalet som är i program har minskat. Arbetslösheten har minskat mer än i riket men är fortfarande betydligt högre än rikets 6,6 % och Västra Götalandsregionens 5,9 %.

Av antalet öppet arbetslösa var 125 st (119 st) öppet arbetslösa och 208 st (245 st) var i program. Ungdomsarbetslösheten har minskat och färre ungdomar deltar i arbetsmarknadsåtgärder.

Diagrammet visar att arbetslösheten har minskat från januari 2021 till december 2022.

Men den totala arbetslösheten i Mellerud är fortfarande högre än riket och Västra Götalandsregionen.

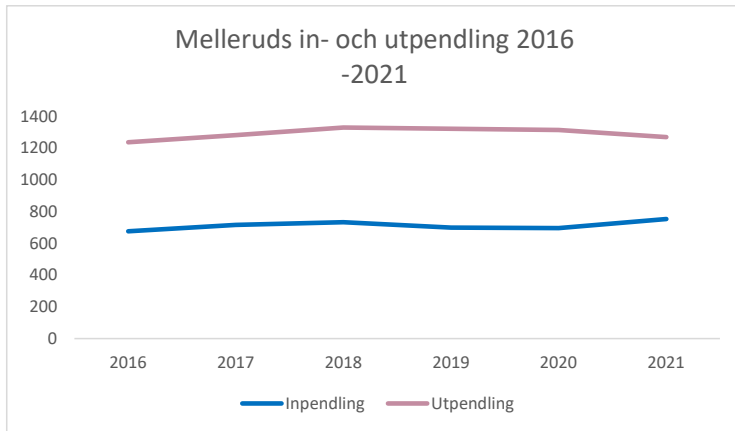
Källa: Arbetsförmedlingen

Antal öppet arbetslösa och i program	2022	2021	2020	2019	2018
Totalt antal arbetslösa (16 – 64 år)	333	364	481	474	426
därav ungdomar (18 – 24 år)	41	38	67	57	49
Antal arbetslösa som deltar i arbetsmarknadsåtgärd	208	245	291	303	258
därav ungdomar (18-24 år)	21	25	50	30	25

Ökning av nya företag

Näringslivet i Mellerud består av drygt 1000 aktiva företag varav de flesta är småföretag med 0–9 anställda (Bisnis Analys). Det finns en stor bredd på näringslivet i Mellerud där utbudet av tjänster och produkter är stort i relation till kommunens storlek. Ett diversifierat näringsliv ses som en styrka då vi är mindre beroende av stora företag och därför mindre sårbara vid konjunkturförändringar. Flest sysselsatta i den privata sektorn finns inom lantbruk, följt utav bygg och sen handelsverksamhet och senare tillverkningsindustrin (Bisnis Analys). Melleruds kommun är största arbetsgivaren med ca 1000 anställda. I Mellerud startas många nya företag årligen, under 2022 var det 71st nystartade företag vilket är en liten minskning ifrån 2021 (Bisnis Analys). Men relativt sett en lägre minskning än riket där företagan- det gått ner mellan 15–20 procent.

Under 2022 tog Melleruds kommun fram ett nytt platsvarumärke. Platsvarumärket och implementeringen utav det ska starta en starkare plats och attraktion, där fler vill bo, verka och leva. Helheten behöver bli intressant för ett hållbart näringsliv och stabil tillväxt. Målsättningen är att en attraktiv plats ska främja tillväxt i befintliga företag samt öka Melleruds attraktivitet för etableringar av nya företag för att bibehålla och skapa fler arbetstillfällen.

Diagrammet visar att det är fler som pendlar ut från Mellerud och arbetar på annan ort än som pendlar till Mellerud och arbetar.

Källa: SCB

Melleruds kommun har en stark in- och utpendling. Under 2022 ökade inpendlingen till Mellerud och utpendlingen minskade. I genomsnitt pendlar dagligen ca 700 personer in till sin arbetsplats i Mellerud och ca 1300 personer ut till en arbetsplats i en annan kommun.

Melleruds kommun samarbetar med näringslivet för att på bästa sätt kunna erbjuda företag stöd och service. Sedan 2013 arbetar vi aktivt med samverkan i form av ett Näringslivsråd som sammanträder ca 4 gånger per år. I Näringslivsrådet finns representanter från Företagarna, Köpmannaföreningen, Lantbrukarnas Riksförbund, Ung Företagsamhet, Turismnäringsen och Industrigruppen. Syftet med rådet är att vara ett forum för strategiska utvecklings- och tillväxtfrågor i kommunen.

Under 2022 tog Melleruds kommun fram ett nytt platsvarumärke. Platsvarumärket och implementeringen utav det ska starta en starkare plats och attraktion, där fler vill bo, verka och leva. Helheten behöver bli intressant för ett hållbart näringsliv och stabil tillväxt. Målsättningen är att en attraktiv plats ska främja tillväxt i befintliga företag samt öka Melleruds attraktivitet för etableringar av nya företag för att bibehålla och skapa fler arbetstillfällen.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Omvärldsrisk

Invånarantalet fortsätter minska enligt prognos

Befolkningsprognoser pekar på att invånarantalet de kommande åren minskar. Antalet avlidna överstiger antalet födda och flyttningsnettot är i stort sett oförändrat. Befolkningen i arbetsför ålder i Mellerud sjunker och befolkningen blir äldre. Medelåldern i Melleruds kommun är hög jämfört med riket. Försörjningskvoten är 0,97. Ett demografiskt mått som visar på relationen mellan antalet personer som behöver bli försörjda och antalet personer som kan bidra till deras försörjning. Rikets försörjningskvot är dryga 0,77. Framöver väntas försörjningskvoten öka ytterligare i Mellerud.

Ansträngd energisituation

Sedan 2022 är energisituationen i Sverige och Europa kraftigt ansträngd. Prisnivåerna på el är höga, priset på bränslen har ökat och det finns risk för att elen inte räcker till vissa timmar under vintern. Idag är elsituationen ansträngd men stabil. Om elen inte räcker blir det elbrist och för att skydda elnätet skulle Svenska kraftnät kunna besluta om en manuell fränkoppling. Detta innebär att elen stängs av i ett visst geografiskt område. Kommunen hade under 2022 ett elavtal som var 50 % rörligt och 50 % bundet. För 2023 har kommunen ett bundet elavtal. För att förebygga att nödvändiga verksamheter fungerar vid eventuell fränkoppling av el har ytterligare reservkrafttaggreget inskaffats under året.

Verksamhetsrisk

Konkurrens om personal

Konkurrensen om arbetskraften är stor inom många av kommunens yrkeskategorier, särskilt inom vissa yrkesgrupper såsom till exempel lärare, sjuksköterskor, rehabpersonal, socionomer och undersköterskor. Samtidigt minskar befolkningen i arbetsför ålder enligt befolkningsprognosen. Det kommer ställas höga krav på arbetets innehåll och arbetsförhållanden för att kunna locka rätt kompetens. Kultur- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har under året tagit fram kompetensförsörjningsplan för respektive förvaltning för att på bästa sätt kunna möta denna utmaning. En av de satsningar som görs genom bemanningsarbete och heltidsresan är att erbjuda våra medarbetare heltidstjänster. Vi kan glädjande se att antalet heltidsanställda har ökat under 2022.

Finansiell risk

Minskad befolkning påverkar skatteintäkter

En minskning av antalet invånare ger försämrade finansieringsförutsättningar. Det som påverkar storleken på skatteintäkterna mest är antal invånare och antal arbetade timmar. Mellerud är även beroende av bidrag från de kommunala utjämnningssystemen och dessa fördelas utifrån antal invånare, detsamma gäller generella statsbidrag.

Oklara planeringsförutsättningar från staten

De olika statsbidragen generella som riktade är betydande tillskott i kommunens budget. Under senare år har besked med många nya riktade statsbidrag och stora förändringar i de generella statsbidragen staten kommit sent under året. I många fall är det även oklart om bidragen kommer förlängas eftersom beslut om statsbidrag fattas år för år. Detta försvårar kommunens planeringsförutsättningar.

Ränterisk och finansiella risker

Finanspolicyn anger ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten i kommunen ska bedrivas. All finansiell verksamhet är förenad med risker. Exponeringen är främst för ränterisk, finansieringsrisk samt kredit- och likviditetsrisk.

Koncernens externa låneskuld hos Kommuninvest uppgick till 478 (482) mnkr, varav kommunen 326 (326) mnkr. Till detta ska läggas kommunens skuld för pensioner (178) mnkr. Kommunen har ett finansiellt mål att låneskulden inte ska överstiga 30 tkr per invånare. Per december var låneskulden 18,3 tkr per invånare.

Risken för att inte kunna låna upp kapital till investeringar och omsättning av gamla lån begränsas genom att befintliga låns förfall sprids ut över tid. Den samlade upplåningen ska enligt policyn ha en förfallostruktur där högst 60 % förfaller inom 1 år. Per december förfaller för koncernen 39 % inom 0–1 år och för kommunen 41 %.

Räntebindningstiden är en annan del som regleras i finanspolicyn och skall ej understiga 1 år och ej överstiga 7 år. Per december var den genomsnittliga räntebindningstiden för koncernen 3,62 år och för kommunen 3,68 år. Den genomsnittliga effektiva räntan uppgår för koncernen till 1,70 % och för kommunen 1,76 %. Om räntan skulle öka med 1 % innebär det ökade räntekostnader med ca 3 mnkr för koncernen och 3 mnkr för kommunen.

Koncernen har Swapavtal om 260 mnkr, varav kommunen 170 mnkr. Syftet med avtalen är att smidigt kunna hantera ränterisken och förändra strukturen i portföljen.

Till koncernkontot finns en checkkredit knuten på 20 mnkr som kan utnyttjas utan förbehåll. Kommunen är dessutom medlem i Kommuninvest. Kommuninvest är en ekonomisk förening som genom ett kreditmarknadsbolag erbjuder lån till svenska kommuner och regioner. Ingen del av checkkrediten är utnyttjad under året.

Riksdagen har beslutat att införa en riskskatt för banker och andra kreditinstitut. Den nya riksskatten ska väga upp de kostnader som kan drabba samhället till följd av en eventuell finanskris. Skatten ska gälla kreditinstitut vars skulder når upp till ett fastställt gränsvärde. Den tidigare riksdagen gav samtidigt regeringen i uppdrag att senast 1 oktober 2022 utarbeta ett förslag om att undanta det offentliga kreditinstitutet Kommuninvest från lagen om riskskatt från 2023. Varken tidigare eller nuvarande regering har återredovisat detta uppdrag. Kommunen har samtliga lån hos Kommuninvest. Om inte Kommuninvest undantas kommer detta innebära ökade kostnader för kommunen. En viss kompensation har skett till kommunsektorn genom ökade generella statsbidrag.

Nytt pensionsavtal och hög inflation innebär högre pensionskostnader

Ett nytt pensionsavtal kommer att gälla från och med 1 januari 2023. Avtalet innebär bland annat att pensionsavsättningarna för den pensionsgrundande lönen höjs.

Den höga inflationen har stor betydelse för kommunsektorns pensionskostnader för avtalspensioner och leder till mycket stora kostnadsökningar för kommunsektorn. Dels bidrar det nya avtalet med högre avgiftsbestämd premie och dels prognosen att prisbasbeloppet ska öka kraftigt både 2023 och 2024. Enligt prognos kommer pensionskostnaderna öka med 22 mnkr år 2023 och 24 mnkr år 2024 jämfört med år 2022.

Ökade investeringsvolymerna inom VA-verksamheten

Ökade investeringsbehov inom VA-verksamheten medför att nyupplåningen ökar och det innebär högre räntekostnader. En långsiktig översyn har därför gjorts av VA-taxans struktur och avgift utifrån kommande investeringsbehov.

Pensionsskuld

För beräkning av nuvärdet på pensionsförpliktelser används RIPS-ränta, som SKR tagit fram. RIPS-räntan är för närvarande 1 %. Skulle räntas sänkas kommer nuvärdesberäkningen innebära högre pensionsförpliktelser för kommunen och ha stor påverkan på kommunens soliditet och resultat.

Pensionsförpliktelser

Belopp i Mnkr	2022	2021
Totala pensionsförpliktelser i balansräkningen	185,6	198,9
Varav avsättning inklusive särskild löneskatt	7,6	6,7
Varav ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	178,0	192,2
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	54,0	44,0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelser	239,6	242,9
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
Totalt pensionsförsäkringskapital	80,3	66,7
varav överskottsmedel	3,8	9,9
Total kapital pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	80,3	66,7
Återlånade medel*	159	176,2
Konsolideringsgrad**	33,5	27,5

* Summan av pensionsförpliktelser minus summan av förvaltade medel

** Förvaltade pensionsmedel dividerat med summa pensionsförpliktelser

Ovanstående tabell visar pensionsförpliktelser inklusive förpliktelser som tryggas i pensionsförsäkring för kommunen. Pensionsförpliktelser redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade för 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Hela ansvarsförbindelsen är återlånad, dvs det finns ingen förvaltning av pensionsmedel.

Ansvarsförbindelsen har nått sin puckel, utbetalningar minskar av sätningen i större omfattning än vad det sker uppskrivning.

Medel ur överskotts-fonden har använts till inlösen av pensionsskuld från ansvarsförbindelsen med 9,1 mnkr (exklusive löneskatt). Ansvarsförbindelsen har minskats med motsvarande belopp.

Borgensåtaganden

Borgensåtaganden innebär en risk för kommunen. Detta redovisas i avsnittet God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning under rubriken kommunala borgensåtaganden.

Fotograf: Karolina Hultman Wessman

Händelser av väsentlig betydelse

Koncern

Hög inflation och höjda räntor

Effekterna av pandemin hade knappt hunnit avta när Ryssland invaderade Ukraina, vilket påverkade den kommunala verksamheten och ekonomin. Ett antal evakueringsplatser för flyktingar från Ukraina iordningställdes. Antalet flyktingar blev inte så många som förutsetts och kostnader finansierades via statsbidrag. Desto större påverkan på kommunens ekonomi har inflationen och den finansiella oron haft, vilket förstärks av Rysslands invasionskrig. Redan under årets början sågs en finansiell oro kopplad till en ny stor pandeminestängning i Kina samt inflationsoro och förmodade räntehöjningar från centralbankerna. Efter Rysslands invasion av Ukraina sågs energi- och bränslepriserna skjuta i höjden vilket spädde på den redan stigande inflationen.

Den höga inflationen har påverkat samtliga verksamheter inom koncernen. Genom ökade kostnader för bland annat el, livsmedel och fastighetsverksamhet. Kommunen har under 2022 haft 50 % rörligt och 50 % bundet elavtal, vilket medfört ökade kostnader. För 2023 har kommunen ett bundet elavtal vilket gör att kostnaderna kommer minska jämfört med 2022 men vara något högre än 2021. Då inflationen är hög kommer detta påverka kommunens pensionskostnader kraftigt de kommande åren. Även det nya pensionsavtalet bidrar till ökade pensionskostnader.

Kommun

Covid-19

Pandemin har under årets fortsatt att påverka nämndernas verksamheter men i olika stor grad. Under januari-februari kom en ny våg på grund av en ny virusvariant med kraftigt ökad sjukfrånvaro som följd. Sjukfrånvaron var på en hög nivå vilket innebar fortsatt påfrestning på verksamheterna. Kommunen kompenserades för höga sjuklönekostnader under årets första månader. I takt med att pandemibegränsningar har minskat har kultur- och fritidsverksamheter kunnat återstarta. Kulturbruket har efter våren kunnat genomföra sitt programutbud och Kanalyran genomfördes efter två års uppehåll.

Avsiktsförklaring

Bengtstors, Dals-Eds, Färgelanda och Melleruds kommuner har antagit en Avsiktsförklaring avseende kommunal samverkan 4D. Utgångspunkten är att grunden i samverkan ska utgå från medborgarnas behov och tydliga nyttoaspekter för de olika målgrupper som möter våra verksamheter/de, för våra medarbetare och för vår ekonomi samt att kommunerna delar gemensam värdegrund och förhållningssätt, som bygger på tillit till varandras vilja att samverka. Under våren startades en gemensam organisation för budget- och skuldrådgivning samt dödsbohandläggning.

Familjecentral

Efter många års väntan har en familjecentral startats upp. Under december flyttade BVC, MVC och ungdomsmottagningen in i de gemensamma lokalerna på Älvan.

Investeringar

Inom fjärrvärmeverksamheten har en ny byggnad införskaffats och en ny panna som uppfyller de nya utsläppskraven uppförts för 22 mnkr.

Andra större investeringar under året har gjorts inom vatten- och avloppsverksamheten som ovidkommande vatten med 17 mnkr. Kommunen förvärvade Coops gamla affärslokal vid torget för 2,5 mnkr. Det centrala läget vid torget gör att fastigheten är av intresse för kommunens centrumutveckling.

Fotograf: Karolina Hultman Wessman

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Koncern

Kommunfullmäktige tillsätter representanter till Melleruds bostäder. Kommunen styr Melleruds bostäder via ägardirektiv och bolagsordning. Kommunstyrelsens uppsikt har utvecklats med regelbundna dialoger med Melleruds bostäders presidium. Bolagets prognoser och delårsrapport med prognos behandlas av fullmäktige.

Kommun

Kommunfullmäktige beslutade under 2019 om en revidering av styrmodellen. Kommunen utgår från målstyrning för att leda och utveckla verksamhet och ekonomi. Fullmäktigemål för verksamheten är övergripande mål som ska utgå från Visionen och sträcka sig från mandatperiodens andra år till nästa mandatperiods första år. Nämnderna konkretiserar fullmäktigemålen i nämndmål. Kommunfullmäktiges finansiella mål ska verka för att kommunens finansiella ställning inte försvagas.

Budgeten beslutas av kommunfullmäktige i juni varje år.

Under hösten som följer tar nämnderna fram detaljbudgetar. Under året görs två uppföljningar med prognoser inklusive ett delårsbokslut samt ett årsbokslut. I delårsbokslutet och årsbokslutet redovisas även måluppfyllelsen. Nämnderna bestämmer i vilken omfattning de vill ha uppföljningar från sina förvaltningar, flera av dem har uppföljningar månatligen. Vid två tillfällen under året, i samband med bokslut och delårsbokslut, har nämnderna föredragit sin ekonomiska ställning och måluppfyllelse för samtliga nämnders presidier, kommunstyrelsen samt gruppledare för partier som har mandat i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppföljning av kommunens verksamheter har sin utgångspunkt i väsentliga avvikelser mellan utfall och budget. Under året har nämnderna prognostiserat endast marginella underskott så något ytterligare möte mellan nämnds presidier och kommunstyrelsens presidium har inte bedömts som nödvändig.

Kommunstyrelsen har inom ramen för uppsiktsplikten ett övergripande och samordnande ansvar för internkontroll.

Enligt reglementet för interkontroll ansvarar varje nämnd att utifrån riskbedömningar anta en internkontrollplan. Nämnderna ska rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till styrelsen.

Kommunen är enligt lag skyldig att ha en visselblåsarfunktion för att förebygga och motarbeta allvarliga oegentligheter som exempelvis muta, bedrägeri, stöld, jäv eller olämplig bisyssla inom kommunorganisationen. Visselblåsarfunktionen kan användas av såväl kommunens medarbetare som invånare. Ärenden som faller inom ramen för visselblåsarfunktionen utreds av en extern part.

Fotograf: Filip Björndahl

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Koncern

Det finns inget koncerngemensamt mål för god ekonomisk hushållning eller finansiella mål definierade för år 2022. Melleruds Bostäder ska enligt ägardirektiv ha en soliditet om minst 15 %. Melleruds Bostäder redovisar i bokslutet en högre soliditet som uppgår till 18,2 %, en ökning med 1 % från 2021. Melleruds kommun uppfyller kravet på God ekonomisk hushållning både gällande finansiella mål och kommunfullmäktiges mål.

Kommun

Kommunallagen ställer krav på att kommuner ska ha god ekonomisk hushållning och ha en ekonomi i balans. Kommunfullmäktige har för att främja en utveckling av god ekonomisk hushållning fastställt övergripande mål för ekonomi och verksamhet. Definitionen av god ekonomisk hushållning avseende de finansiella målen är att: Innevarande generation ska inte överföra några obalanserade kostnader eller skulder till kommande generationer.

Kommunen ska i enlighet med detta ange både finansiella mål och mål för verksamheten för att god ekonomisk hushållning ska uppnås.

Kommunfullmäktige har för 2022 beslutat om tre finansiella mål och tre mål för verksamheten. Nämnderna tar fram mål utifrån fullmäktiges mål. Dessa följs upp via nyckeltal. Det är nämndernas mål, kopplat till fullmäktigemålen, som ligger till grund för bedömning av fullmäktiges måloppfyllelse.

God ekonomisk hushållning i Melleruds kommun innebär att de finansiella målen uppnås och majoriteten av fullmäktiges mål för verksamheten uppnås eller delvis uppnås.

Resultatet av måloppfyllelsen visar på att kommunen uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning. Alla finansiella mål och verksamhetsmål nås.

Finansiella mål

För planåren 2022 och framåt har kommunfullmäktige beslutat tre finansiella mål: ett resultatmål, ett investeringsmål och ett soliditetsmål.

A. Soliditeten ska vara positiv inklusive ansvarsförbindelse.

Soliditeten är ett mått på hur stor del av tillgångarna som är finansierade med egna medel. Soliditeten beräknas genom att ställa eget kapital minus ansvarsförbindelsen i förhållande till tillgångarna.

B. Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 30 tkr/inv.

Ökar antalet invånare så ökar återbetalningsförmågan och skulden kan öka, eller omvänt.

C. Resultatet ska minst uppgå till 2,5 % av intäkterna från skatter och bidrag.

Resultatet ska inflationssäkra eget kapital, men minst vara 2,5 %.

Avstämning finansiella mål			
Belopp	Bokslut 2022	Budget 2022	Bokslut 2021
A. Soliditeten ska vara positiv inkl. ansvarsförbindelse			
Soliditet inkl ansvarsförbindelse	26,0 %	18,7 %	20,0 %
Mål = positiv eller öka	>0	>0	>0
B. Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 30 tkr/inv			
Långfristiga lån	326,3	411,3	326,3
Varav affärsverksamhet	156,6	223,4	112,1
Varav skattefinansierad vht.	169,7	187,9	214,2
Antal invånare	9 263	9 294	9 268
Låneskuld per invånare TKR	18,3	20,3	23,1
Mål = <30	<30	<30	<30
C. Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag.			
Resultat	7,4 %	2,5 %	7,0 %
Mål	2,5 %	2,5 %	2,0 %

Alla finansiella mål nås. Det höga resultatet, som finansierat investeringarna, har medfört att soliditeten ökat med 7,3 procentenheter. Även inlösen av överskottsfond som använts till att minska pensionsskulden från ansvarsförbindelsen har bidragit till att öka soliditeten. Trots att invånarantalet minskar har låneskulden per invånare minskat. Detta beror på att det höga resultatet har kunnat finansiera investeringarna och ingen ny upplåning har behövts.

Måluppfyllelse kommunfullmäktigemål

Måluppfyllelse	Beskrivning	KS	BN	SN	KUN
	Främjar företagsamhet, företagande och föreningsliv.		----		
	Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.				
	Är välkomnande och inbjuder till medskapande - internt och externt - för en utvecklande samhällsservice och ökad attraktivitet				

= Målet uppfyllt

KS - Kommunstyrelsen

= Målet delvis uppfyllt

BN - Byggnadsnämnden

= Målet uppfylls inte

SN - Socialnämnden

= Nämndmål saknas

KUN - Kultur- och utbildningsnämnden

Alla tre fullmäktiges mål uppfylls.

KS bedömer att 100 % av nämndmålen nås helt eller delvis.

BN bedömer att 100 % av nämndmålen nås helt eller delvis.

KUN bedömer att 100 % av nämndmålen nås helt eller delvis.

SN bedömer att 75 % av nämndmålen nås helt eller delvis.

Nämndernas handlingar med kommentarer finns i separata dokument med särskilt avsnitt om måluppfyllelse.

Mål: Främjar företagsamhet, företagande och föreningsliv

Målet anses vara uppfyllt.

Byggnadsnämnden har inget nämndmål kopplat till fullmäktigemålet.

Socialförvaltningens mål om att de ska ha väl fungerande bemanningsprocesser anses inte vara uppfyllt.

Mål: Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv

Målet anses vara uppfyllt.

Mål: Är välkomnande och inbjuder till medskapande - internt och externt - före en utvecklad samhällsservice och ökad attraktivitet

Målet anses vara uppfyllt.

Kultur- och utbildningsnämnden mål om att chefer och medarbetare inom Kultur- och utbildningsförvaltningens verksamheter ska samverka för att åstadkomma en god arbetsmiljö anses vara delvis uppfyllt.

Måluppfyllelse arbetsmiljömål

Kommunfullmäktige beslutade om ett övergripande arbetsmiljömål för 2022 för Melleruds kommun vilket lyder:

Melleruds kommun har kompetenta medarbetare och ledare och en god arbetsmiljö som kännetecknas av transparens, delaktighet, gott bemötande, en hållbar arbetssituation samt möjligheter till kompetens- och karriärsutveckling”

Det övergripande målet har sedan brutits ner i olika aktiviteter per förvaltning. Nyckeltalet för målet har varit att följa sjukfrånvaron för alla nämnder.

Sjukfrånvaron har minskat marginellt

Sjukfrånvaron för 2022 landar på 7,4 %, vilket innebär en minskning på 0,12 procentenheter från 2021. Med tanke på pandemin som påverkat siffrorna rejält under de senaste åren och så även 2022, är det positivt att vi ser en något mer tydligare nedgång. I samtliga förvaltningar har korttidsfrånvaron ökat jämfört med föregående år, där en betydande faktor är det ansträngda läge som var under kvartal ett. En minskning av den totala siffran beror främst på att den längre sjukfrånvaron på förvaltningarna har gått ner något.

Ekonomisk analys

Modellen för ekonomisk analys utgår ifrån den så kallade RK-modellen, vilket omfattar fyra områden: resultat, kapacitet, risk och kontroll. Modellen har utvecklats av Kommunforskning i Väst.

Fotograf: Filip Björndahl

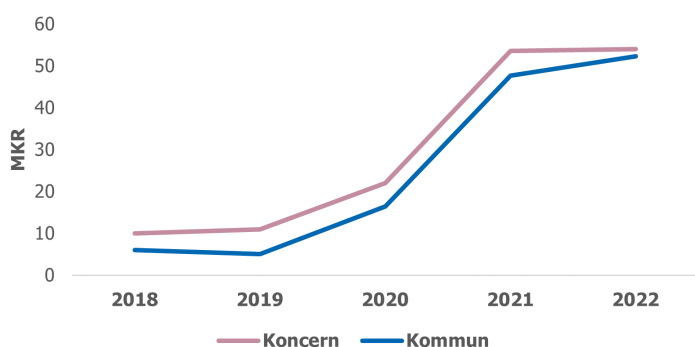
Resultat och kapacitet

Resultat och resultatutveckling

Koncern

Resultatet för den kommunala koncernen uppgår till 54 mnkr, vilket är på samma nivå som föregående år. Efter två år med lägre resultat har koncernen för tredje året i rad redovisat ett högt resultat. Skatteintäkterna har utvecklats betydligt mer positivt än vad SKR prognostiserat. Detta förklaras till stor del av osäkerheten kring prognoser för skatteintäkter från SKR som under året varierat kraftigt till följd av Covid-19. Nämndernas arbete med en budget i balans har även bidragit till resultatförbättringen från 2020.

RESULTATUTVECKLING

Diagrammet visar att koncernen redovisar ett starkt resultat 2022.

Starkt resultat

Kommunen redovisar åter ett år med starkt resultat, trots hög inflation som medfört ökade kostnader för bl. a el och livsmedel. Resultatet för kommunen uppgår till 52,3 mnkr. Detta är en kombination av att skatteunderlagsprognosen utvecklats betydligt mer positivt än vad SKR kalkylerade när budgeten fastställdes och att nämnderna har haft lägre kostnader än budgeterat. Resultatet är 35,2 mnkr bättre än budget, inkluderande jämförelsestörande poster (försäljning av tomter och mark) med 1,5 mnkr.

I Melleruds kommun används ett finansiellt nyckeltal/mål som relaterar till hur stor del av skatt och bidrag som blir över när alla kostnader är betalda, d.v.s. resultatets andel av skatt och bidrag. Målet för Melleruds kommun för 2023 är 2,5 %, i bokslutet uppfylls detta.

Årets resultat uppgick till 7,4 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Exkluderas jämförelsestörande poster är årets resultat ungefär på samma nivå som föregående år i förhållande till skatteintäkter och utjämningsbidrag. Ett resultat på cirka 2 % brukar betraktas som god ekonomisk hushållning. Då kan en normal investeringsnivå skattefinansieras över en längre tidsperiod. Den senaste femårsperioden uppgår genomsnittet till 3,4 % utan jämförelsestörande poster. Årets starka resultat är en orsak till att genomsnittet är över budgeterad nivå men även tidigare års starka resultat till stor del beroende på tillfälliga statsbidrag för Covid -19.

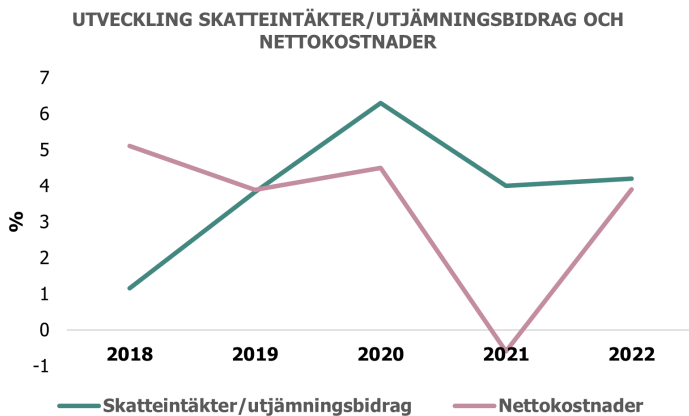
Periodens resultat	2022	2021	2020	2019	2018
Periodens resultat mnkr	52,3	47,7	16,4	5,5	5,7
Exkl. jämförelsestörande poster mnkr	50,8	47,7	16,4	4,9	-3,0
Resultat i förhållande till skatt och bidrag %	7,4	7,0	2,5	0,9	1,0
Exkl. jämförstörande poster%	7,2	7,0	2,5	0,8	-0,5

Utveckling av skatte- och statsbidrag samt nettokostnader

Kommun

En förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än de intäkter kommunen får genom skatteintäkter och generella statsbidrag.

Nettokostnadsökningen var på en hög nivå tidigare år men 2021 bröts trenden och nettokostnaderna minskade med 0,5 % jämfört med 2020. Under 2022 har skatteintäkter/utjämningsbidrag ökat med 4,2 % och verksamhetens nettokostnader med 3,9 % från 2021. Den höga nettokostnadsökningen beror på inflationen och ökade priser för framför allt el och livsmedel. Ökningen av skatteintäkter för 2020 beror på ökat bidrag i kostnadsutjämnningen och tillfälliga statsbidrag till följd av Covid-19. Det är positivt att nettokostnaderna trots den höga inflationen inte har ökat mer än skatteintäkter och utjämningsbidrag. Inför den utmaning kommunsektorn har framför sig med lågkonjunktur, hög inflation och ökade pensionskostnader är det nödvändigt att ha kontroll på ekonomin för att inte försvaga kommunens finansiella ställning.

Diagrammet visar att skatteintäkter/utjämningsbidrag och nettokostnaderna har ökat med 4 % från 2021.

Utveckling av intäkter och kostnader

Kommun

Verksamhetens intäkter, avgifter och specialdestinerade statsbidrag uppgår till 188 mnkr. Det är 4 mnkr högre än vid föregående bokslut. Ökningen förklaras dels av ökade taxeintäkter och högre försäljningsintäkter, men den största ökning beror på ersättning för personal inom socialförvaltningen som även arbetar för annan kommun. Lägre ersättning från Migrationsverket för förskolan, gymnasiet och SFI-undervisningen har inneburit att statsbidragen har minskat från föregående år.

Verksamheternas kostnader uppgår till 819 mnkr vilket är en ökning med 36 mnkr från 2021. Exkluderas pensionskostnader som finansieras med medel från överskotts-fonden är ökningen 27 mnkr. Personalkostnaderna har ökat med 2,4 %. Månadslönerna, semesterlön/semesterersättning, övertidsersättning och löner till familjehem har ökat medan kostnader för timlön, ob- och jourersättning har minskat.

Liksom föregående år minskar kostnader för köp av verksamhet. Både interkommunala ersättningar inom gymnasieskolan och kostnader avseende HVB-hem och familjehemsvård för barn och unga har minskat. Kostnader för försörjningsstöd har minskat med 3 mnkr och för tillfälligt inhyrd personal är kostnaderna 6 mnkr lägre än föregående år. De minskade kostnaderna är en följd av de åtgärder som nämnderna vidtagit för att uppnå en budget i balans.

Kostnader för material och tjänster har ökat med 23 mnkr från föregående år och beror bland annat på ökade kostnader för el, livsmedel och drivmedel. Även andra kostnader som tillfälligt inhyrd personal, administrativa tjänster, mindre byggnadsarbeten mm har bidragit till ökningen.

Avskrivningarna är 1 mnkr högre än föregående år men har minskat sin andel av nettokostnaderna med 0,1 %. Under en 10-årsperiod har avskrivningarnas andel av nettokostnaderna ökat med nästan 1 %.

Finansnettot

Kommun

Uttag ur överskottsfonden för att finansiera pensionskostnader från ansvarsförbindelsen har redovisats som en finansiell intäkt med 9,1 mnkr. Exkluderat denna post är finansnetto negativt, där finansiella kostnader är större än finansiella intäkter, och uppgår till -2,0 mnkr vilket är samma nivå som föregående år.

Nettokostnadsdel

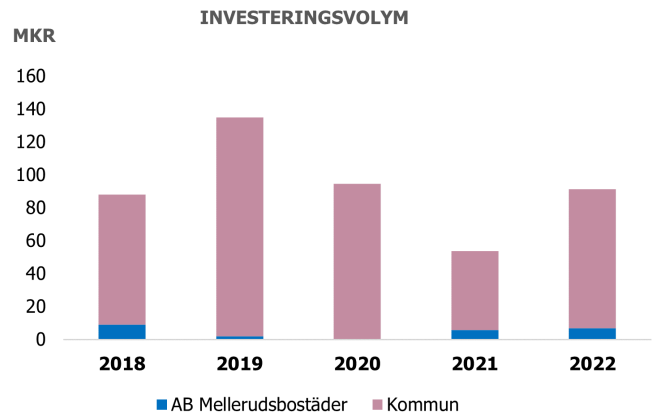
Kommun

En förutsättning för att hålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan intäkter och kostnader är god. Nettokostnadsandelen är ett mått på denna balans. Intäkter som verksamheten tar in i form av avgifter/taxor, bidrag mm minskat med resultaträkningens alla kostnadsposter ger verksamhetens nettokostnad. Detta belopp skall sedan med marginal täckas av skatteintäkter och bidrag. Ett viktigt, och i kommunalverksamhet vanligt, finansiellt nyckeltal är hur stor andel av skatteintäkterna som går åt för att täcka nettokostnaden. Riktpunkten brukar sättas till 97–98 %. Mellerud har beslutat 97,5 % för 2023.

Av nedan tabell framgår att verksamhetens andel av skatt och bidrag uppgår till 92,6 %. Utrymmet som kvarstår upp till 100 %, samt avskrivningsutrymmet kan förenklat sägas användas till amortering eller skattefinansiering av investeringar. I bokslutet uppgår detta belopp till 84 mnkr. Den låga nettokostnadsandelen har medfört att investeringarna har skattefinansierats.

Nettokostnadernas andel av skatt och bidrag %

%	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	89,2	88,2	92,8	94,7	94,5
Planenliga avskrivningar	4,5	4,5	4,2	4,1	4,2
Finansnetto	-1,0	0,3	0,5	0,4	0,4
Nettokostnadsandel	92,6	93,0	97,5	99,1	99,0
Resultatets andel av skatt & bidrag	7,4	7,0	2,5	0,9	1,0

Lägre investeringsnivå än budgeterat

Koncern

Investeringarna i koncernen uppgår till 91 mnkr, varav kommunen stod för 85 mnkr. Investeringarna har i genomsnitt uppgått till 92 mnkr de senaste fem åren. Den höga investeringsnivån beror på byggandet av det särskilda boendet Ängenäs.

Kommun

Investeringarna uppgår till 84,5 mnkr, vilket är 79,7 mnkr lägre än budget.

Större investeringar är:

- Fjärrvärmepanna Klacken 22 mnkr (Fjärrvärme)
- Sanering ovidkommande vatten 17 mnkr (VA)
- Reinvestering asfalt 6 mnkr (Gata-park)
- Renovering Bergs 6 mnkr (Fastighet)

Större avvikelser mot budget är:

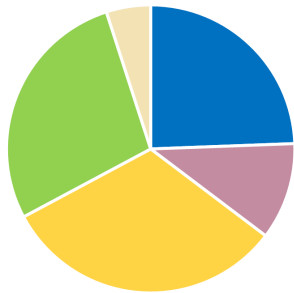
Skattefinansierad verksamhet

- Rådavallen friidrott (3 mnkr)
- Ombyggnad kommunförråd (3 mnkr)
- Belysning Lilla spåret (2 mnkr)

Affärsverksamhet:

- Nya intagsledningar Vita Sannar (18 mnkr)
- Sanering ovidkommande vatten (10 mnkr)
- Sverkersbyn överföringsledningar (15 mnkr)
- VA-ledning Anolfsbyn-Åsensbruk (6 mnkr)
- Personalutrymmen VA (5 mnkr)

Av investeringarna avsåg 60 % de affärsdrivande verksamheterna VA, renhållning och fjärrvärme. Investeringar i fastigheter utgjorde 24 % och Gata-park utgjorde 11 % av utförda investeringar.

**INVESTERINGAR PER VERKSAMHET
ANDEL AV TOTALA INVESTERINGAR**

■ Fastighet ■ Gata-Park ■ VA ■ Renhållning-Fjärrvärme ■ Övrigt

Diagrammet visar andelen investeringar per verksamhet. Mest investeringar gjordes i VA-verksamheten med 27 %.

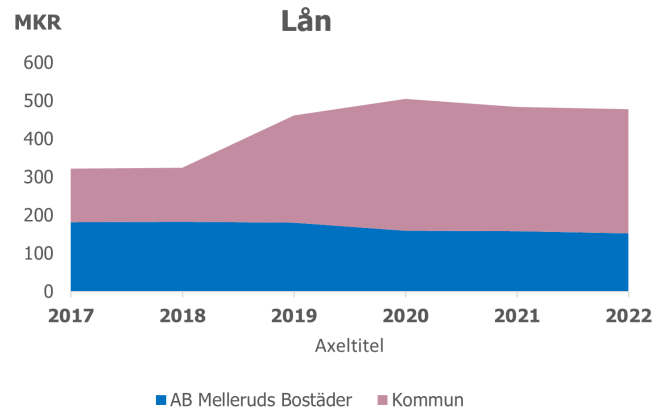
Trots att investeringarna var 80 mnkr lägre än budget var investeringsnivån hög på 84 mnkr. Över 60 % av investeringarna skedde i den affärsdrivande verksamheten och ska finansieras via taxan. Även investeringsprojekt som påbörjas finns till största del inom den affärsdrivande verksamheten.

I avsnittet investeringsredovisning per nämnd kommenteras större avvikelser per projekt.

Över tid är det viktigt att så stor del som möjligt av investeringarna finansieras via de medel som tillförs från den löpande driften - självfinansieringsgraden uppgår i så fall till 100 %. Det innebär att kommunen kan skattefinansiera investeringar, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringar. Detta leder till att stärka den långsiktiga betalningsberedskapen i form av förbättrad soliditet. För 2021 och 2022 gjorde de höga resultaten att investeringarna kunde finansieras av den löpande driften. Under 2018 till 2020 var självfinansieringsgraden låg, vilket till stor del förklaras av byggandet av Ängenäs och lägre resultat för 2018 och 2019.

	2022	2021	2020	2019	2018
Investeringsvolym (mnkr)	84	48	94	133	81
Investeringsvolym / skatteintäkter (%)	12	6	12	17	10
Periodens avskrivningar (mnkr)	32	31	27	25	25
Självfinansieringsgrad* %	102	166	46	23	38

*Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som har finansierats med årets resultat plus avskrivningar. 100 % innebär att kommunen har självfinansierat samtliga investeringar som utförts under året.

Låneskuld**Koncern**

År / mnkr	2022	2021	2020	2019	2018
Koncern upplåning	478	424	505	461	324
Kommun upplåning	326	326	346	281	141

Koncernens låneskulder har ökat sedan 2017. Det beror på ökad nyupplåning i kommunen till följd av byggnation av Ängenäs särskilda boende. Melleruds Bostäder har amorterat 6 mnkr på befintliga lån. Melleruds Bostäder har en lånevolym på 152 mnkr. En aktuell marknadsvärdering visar på ett totalt marknadsvärde på 347 mnkr avseende bolagets fastigheter. Det bokförda värdet är 152 mnkr.

Kommun**Skuldsättningsgrad minskar**

År / %	2022	2021	2020	2019	2018
Total skuldsättningsgrad	55 %	58 %	62 %	59 %	52 %
Varav avsättningsgrad	1 %	1 %	1 %	2 %	2 %
Varav kortfristig skuldsättningsgrad	15 %	15 %	17 %	17 %	24 %
Varav långfristig skuldsättningsgrad	38 %	41 %	44 %	40 %	26 %

Det starka resultatet innebär att årets investeringar kunde finansieras via egna medel. Investeringsnivån var lägre än budgeterat till följd av tidsförskjutningar av projekt. Investeringsnivån kommer därför bli högre de kommande åren och det är därför nödvändigt att ha ett resultat som kan finansiera investeringarna i den skattefinansierade verksamheten, annars försämrar kommunens finansiella ställning. Ökad upplåning innebär ökade räntekostnader vilket medför att det blir mindre pengar kvar till verksamheten.

Risk - Kontroll

Likviditet ur ett riskperspektiv

Kommun

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Kassalikviditeten räknas fram genom att ta omsättningstillgångar exklusive lager och dela med kortfristiga skulder. Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100 % för kassalikviditeten. Det innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. I kortfristiga skulder ingår emellertid en semesterlöneskuld som utgör cirka 20–30 % av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. Detta innebär att en nivå på över 70–80 % tryggar den kortsiktiga betalningsberedskapen. Per den 31/12 var kassalikviditeten 112 %. Det är något lägre än vid samma tidpunkt föregående år då kassalikviditeten var 115 %.

Kommunens likviditet, 28,3 mnkr per 31/12 är en ögonblicksbild. Kommunen har en checkkredit på 20 mnkr i Dalslands sparbank, vilken inte utnyttjats under året.

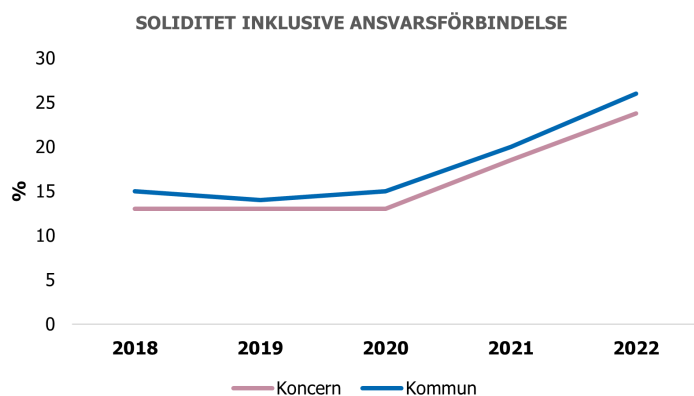
Likviditetsplaneringen kompliceras av att beslut och utförande av investeringar inte följs åt. Sista december hade 84 mnkr av investeringsbudgeten på 164 mnkr utförts och planerad planerad upplåning har inte utförts. Det var ca 10 mnkr lägre än prognosen i augusti, vilket innebär försvarad likviditetsplanering

Konsekvensen blir att investeringsobjekt på ca 79 mnkr förs över till budgetåret 2023 och att investeringsbudgeten omfattar ca 173 mnkr - vilket i sin tur kräver ytterligare lånefinansiering.

Soliditet ökar

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Måttet visar i vilken utsträckning kommunens tillgångar har finansierats med eget kapital respektive skulder.

Koncern

Det höga resultatet i kommunen under 2022 förbättrade soliditeten till 24 %. Även inlösen av överskottsfond som använts till att minska pensionskulden har bidragit till att minska soliditeten. I riket var vid föregående årsskifte var koncernernas genomsnittliga soliditet 32 %.

Kommun

Melleruds kommun har med en bra resultatutveckling fått en soliditet som är strax under genomsnittskommunen. För uppfyllande av god ekonomisk hushållning är det viktigt att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning.

Kommunens långsiktiga betalningsförmåga har stadigt förbättrats. Soliditeten inkl. ansvarsförbindelse för pensioner uppgår till 26 %. I riket var vid föregående årsskifte var kommunernas genomsnittliga soliditet 31 %. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen har ökat från föregående bokslut. Orsaken är det höga resultatet. Även inlösen av överskottsfond som använts till att minska pensionskulden från ansvarsförbindelsen har bidragit till att öka soliditeten. Kommunens långsiktiga betalningsförmåga har stadigt förbättrats. Soliditeten har ökat från -0,8 % 2015 till 26 % 2022. Orsaken är höga resultatnivåer vissa år och att ansvarsförbindelsen inte längre ökar utan amorteras ned genom pensionsutbetalningarna. Det tidigare låga ränteläget har hållit ned ränteuppräknings av pensionskulden.

%	2022	2021	2020	2019	2018
Soliditet	26	20	15	14	15
Soliditet exkl. ansvarsförbindelse	45	42	38	41	48

Pensionskuldens utveckling

Kommunerna redovisar pensionerna enligt den så kallade blandmodellen. Blandmodellen innebär att den större delen av pensionskulden redovisas utanför balansräkningen. Pensionsförpliktelserna är en skuld till de anställda. För perioden före 1998 betalades inte någon pension löpande under intjänandet av pensionsrätten. Det innebär att kommunen har en skuld som vid årsskiftet uppgår till 186 mnkr (föreg. år 199 mnkr) inklusive löneskatt.

Medel ur överskotts-fonden har använts till inlösen av pensions-skuld från ansvarsförbindelsen med 9,1 mnkr (exklusive löneskatt). Ansvarsförbindelsen har minskats med motsvarande belopp. Detta innebär att pensionskostnader från ansvarsförbindelsen minskar med ca 0,4 mnkr per år.

Total pensionskuld inklusive särskild löneskatt Mnkr	2022	2021
Pensionsförpliktelse avsättning	8	7
Pensionsförpliktelse ansvarsförbindelse	178	192
Summa	186	199
Pensionsförpliktelse som tryggats genom försäkring	54	44

Kommunala borgensåtaganden

Villkoren för kommunens borgensåtaganden regleras i kommunens finanspolicy. Grunden är en restriktiv hållning för borgensåtagande gentemot andra än helägda företag.

AB Melleruds Bostäder har en total borgenram på 190 mnkr, varav bolaget har utnyttjat 152 mnkr. Bolaget redovisar en soliditet på 18,2 %. Risk för infriande av borgen bedöms som låg.

Nätaktiebolaget Biogas Brålanda har en total borgensram om 4 mnkr. Kommunens andel som grundar sig på ägarförhållandet 18 %, är 0,7 mnkr, varav 0,5 mnkr var utnyttjad vid årsskiftet.

Skålleruds Fiberförening har erhållit borgen med 4 mnkr, varav föreningen har en avvecklande kredit som nu uppgår till 1,4 mnkr. Förutsättningen för borgensåtagande var att medlemmar utökade medlemsinsatsen samt att en avgift infördes som täckte amortering och ränta på upptagen kredit. Risken för infriande av borgen bedöms som liten.

Melleruds kommun har tillsammans med Bengtsfors kommun ett borgensåtanade på 1,5 mnkr för stiftelsen Dal Västra Värmlands Järnväg. Stiftelsen har vid årsskiftet ett lån på 0,5 mnkr och nyttjad kontokredit med 0,1 mnkr.

Borgensåtaganden	Tkr
AB Melleruds Bostäder	151 962
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	548
Skålleruds fiberförening	1 359
Stift. Dal Västra Värmlands Järnväg	621
Summa	154 490

Kommunalskatt

Melleruds skattesats uppgår till 22,60 kr/skkr. Senaste förändring av skattesatsen var 2011 då skatten sänktes med 9 öre i samband med skatteväxling. Genomsnittet i regionen var 21,37 % och i riket 20,67 %. Mätt i relation till rikets medelskattekraft utgör Melleruds beskattningsbara inkomst per invånare 79 %.

Stort budgetöverskott för kommunen

Årets resultat uppgår till +52,3 mnkr, vilket är +35,2 mnkr bättre än budget. Den främsta orsaken är högre intäkter till följd av bättre utveckling av skatteunderlaget, + 12,3 mnkr och lägre kostnader för nämnderna till + 18 mnkr. I resultatet ingår jämförelsestörande poster som försäljning av mark och tomtar med 1,5 mnkr.

Avvikelse mot budget, Mnkr	Prognos 1	Prognos 2	Bokslut
Kommunfullmäktige	0,0	+0,1	+0,1
Kommunstyrelsen	+3,3	+4,4	+9,5
- varav Ks Administrativa förvaltning	+6,3	+3,1	+6,5
- varav Ks Samhällsbyggnadsförvaltning 1)	-3,0	+1,3	+3,0
- varav affärsverksamhet	-2,5	-4,5	0,0
Byggnadsnämnden	-0,4	+0,1	+0,3
Kultur- och utbildningsnämnden	0,0	-0,6	-0,5
Socialnämnden	+2,5	+4,1	+8,7
Nämndernas budgetavvikelse	+5,4	-+7,9	+18,0
Finansförvaltning (pensioner m.m) 2)	+2,2	+1,4	-7,7
Skatt & bidrag	+6,0	+12,3	+12,3
Finansnetto 2)	+2,5	+3,2	+12,5
Summa avvikelser mot budget	+16,1	+24,8	+35,2
Budgeterat resultat	+17,1	+17,1	+17,1
Prognos / årets resultat	+33,2	+41,9	+52,3

- 1) I resultatet ingår jämförelsestörande poster som försäljning med 1,5 mnkr.
- 2) I bokslutsutfallet ingår i finansförvaltningen kostnader för pensionskostnader med 9,1 mnkr som har finansierats med medel från överskottsfonden. Justerat för detta har finansförvaltningen ett bokslutsutfall på +1,4 mnkr och finansnettot +3,4 mnkr.

Nämnderna

Nämnderna redovisar ett överskott på +16,5 mnkr (exkluderat jämförelsestörande poster), motsvarande en avvikelse på 2,5 % av nettobudgeten. Kultur- och utbildningsnämnden har ett mindre underskott, vilket de även beräknade i prognos 2. Socialnämndens överskott har förbättrats vid varje prognostillfälle. Kommunstyrelsens överskott har också förbättrats under året. Elavtal som var 50 % rörligt försvårade prognosen. Nämndernas utfall kommenteras kort under avsnittet driftredovisning. Nämndernas egna rapporter finns i separata handlingar.

Finansförvaltning (pensioner, arbetsgivaravgift m.m)

Övriga poster inom finansförvaltningen redovisar sammantaget ett underskott på -7,7 mnkr. Exkluderas pensionskostnader som finansierats med medel från överskottsfond (finansiell intäkt) är avvikelsen + 1,4 mnkr. Pensionskostnaderna är -6,1 mnkr högre än budget. I avvikelsen ingår kostnad för omställningsstöd avseende OPF KL som utbetalas 2023 med -1,1 mnkr. Övriga avvikelser beror på kostnader för pensionsutbetalningar då en del valt att påbörja sin pension i förtid, högre kostnader för pensionsförsäkringsavgifter avseende ny information om äldre anställningar och högre kostnader för avgiftsbestämd del avseende nyanställningar.

Kommunen har erhållit ersättning för höga sjuklönekostnader med +4,7 mnkr. Nämnderna har erhållit kompensation för merkostnaderna för sjukfrånvaron, överstigande sjuklönekostnader för 2019. Återstående bidrag på +2,5 mnkr redovisas som ett överskott på finansförvaltningen. För arbetsgivaravgifterna redovisas lägre kostnader än budget delvis på grund av sänkt arbetsgivaravgifter för unga och anställda över 65 år +4,2 mnkr.

Skatteintäkter och utjämningsbidrag

Prognosen från Sveriges kommuner och regioner (SKR) för skatteintäkter har under de senaste åren varierat kraftigt och varit osäker med anledning av pandemin. Skatteintäkter och bidrag redovisar en budgetavvikelse på +12,3 mnkr. Orsaken är framförallt högre skatteunderlagstillväxt för 2021 och 2022. Ökningen beror på en stark återhämtning av lönesumma för 2021 och som fortsatte första halvåret 2022. Arbetsmarknaden utvecklas väl med fler sysselsatta och stigande timlöner. Detta är huvudförklaringen till att skatteunderlaget i år nu prognostiserar bli högre än föregående prognos.

Kommunen har erhållit flera generella statsbidrag som fördelats ut till nämnder som tilläggsanslag. Kultur- och utbildningsnämnden har erhållit 1,2 mnkr i tilläggsanslag avseende bidraget "skolmiljarden", socialnämnden har erhållit 0,7 mnkr i tilläggsanslag avseende bidraget utökad bemanning sjuksköterskor.

Finansnettot

Finansnettot, skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader, har en positiv budgetavvikelse på + 12,5 mnkr. Exkluderas medel från överskottsfond är avvikelsen + 3,4 mnkr. Detta är en kombination av en lägre investeringsnivå för både 2022 och 2023 som har medfört en lägre upplåning än budgeterat samt att snitträntan är lägre än budgeterat.

Prognossäkerhet och budgetföljsamhet

En god prognossäkerhet innebär att det finns goda förutsättningar till att anpassa sig efter förändrade planeringsförutsättningar. Budgetföljsamhet är ett annat mått på finansiell kontroll. Prognoserna under året har pekat på ett positivt resultat som kraftigt överstiger budget. Prognoserna har varit osäkra till följd av återgång i verksamheten efter pandemin och samhällsutvecklingen med ökad inflation. Prognos för årets resultat var i prognos 1 + 33,2 mnkr, prognos 2 +41,9 mnkr och bokslutsutfallet blev + 52,3 mnkr. Förändring beror dels på förbättrat skatteunderlagsprognos + 5 mnkr men framför allt på ett bättre utfall för nämnderna med 10 mnkr från prognos 2.

I prognos 1 var nämndernas prognos +5,4 mnkr mot budget och i delårsbokslutet +7,9 mnkr. I bokslutet blev det slutliga utfallet +18,0 mnkr. Socialnämnden prognostiserade en budgetavvikelse i prognos 1 på +2,5 mnkr och resultatet i bokslutet blev ett utfall mot budget på +8,7 mnkr. Förbättringen förklaras av ökade statsbidrag från bl. a Migrationsverket och lägre kostnader för försörjningsstöd. Inom kommunstyrelseförvaltningens verksamheter har prognosen även där förbättrats och det beror på uteblivet bidrag till konstsnöspåret och lägre kostnader för färdtjänst. Prognossäkerhet måste dock förbättrats för att undvika att felaktiga beslut fattas.

Starkt resultat men stora utmaningar kommande år

Kommunen redovisar, liksom föregående år, ett starkt resultat trots prisökningar inom främst el och livsmedel. Detta är en kombination av att skatteunderlagsprognosen utvecklats betydligt mer positivt än vad SKR kalkylerade med när budgeten fastställdes och att nämnderna har haft lägre kostnader än budgeterat.

Kommunen har uppnått alla finansiella mål och verksamhetsmässiga mål. Soliditeten har ökat samtidigt som likviditeten i stort sett är oförändrad. Kommunens finansiella styrka har ökat vilket gör att kommunen har ett bättre ekonomiskt läge inför kommande tuffa år.

Trots höjda generella statsbidrag sker en kraftig försämring av resultatet till 2023, vilket beror på hög inflation, höjda räntor men framför allt kraftigt ökade pensionskostnader. En bra nominell skatteunderlagsutveckling räcker inte till prisökningar och ökade kostnader för nytt pensionsavtal. Därtill kommer, enligt SCB-prognos, en fortsatt minskning av antalet invånare vilket medför att skatteintäkterna minskar. Med nu kända förutsättningar uppnår kommunen precis balanskravet år 2023 och 2024 men fortsatta prisökningar, högre löneökningar än budgeterat eller minskade statsbidrag innebär att balanskravet inte uppnås.

För 2025 räknar SKR med en lägre inflation och en återhämtning i ekonomin, vilket innebär högre skatteintäkter och lägre pensionskostnader men detta motverkas av att två generella statsbidrag på ca 7 mnkr upphör. Om inte de generella statsbidragen ökar behöver kommunen vidta åtgärder för att ha en hållbar resultatnivå.

För den taxefinansierade verksamheten medför inflation och höjda räntor att taxorna måste höjas mer än vad som tidigare beräknats för att finansiera de ökade kostnaderna.

För att uppnå god ekonomisk hushållning är det viktigt att ha god balans mellan löpande intäkter och kostnader. Kommunens resultat i enlighet med Kommunfullmäktiges finansiella mål ska uppgå till 2%. Detta är en miniminivå då kommunen står inför större investeringar. För att skapa goda finansiella förutsättningar bör en stor del av investeringarna skattefinansieras för att minska upplåningen. Detta innebär att kommunens finansiella handlingsutrymme stärks. En ökad upplåning innebär ökade räntekostnader och mindre medel till verksamheten. Samtidigt som även ett minskat invånarantal innebär lägre skatteintäkter och det medför även mindre medel till verksamheten.

Fotograf: Martin Gustavsson

Finansiell profil

Finansiell profil

Kommunforskning i Väst sammanställer årligen den finansiella profilen för samtliga kommuner i Västra Götaland och Halland. Den speglar ekonomin ur fyra aspekter (resultat, kapacitet, risk, kontroll) med åtta nyckeltal. Värdena är relativa utifrån en normalfördelningskurva där fem är kommungruppen med starkast värden och ett svagast. Syftet är att redovisa hur Melleruds kommun har utvecklats finansiellt under 2019–2021 i förhållande till övriga kommuner i Västra Götalandsregionen samt Hallands län.

Kommun

Melleruds finansiella utveckling under treårsperioden har försvagats jämfört med snittet i riket. Mellerud uppvisade en starkare resultatutveckling mellan 2019 och 2021 och ett genomsnittligt resultat under 2021 jämfört med snittet i länet. Melleruds resultat i förhållande till verksamhetens kostnader uppgick till 6,1 % för 2021, motsvarande siffra i länen var 6,0 %. Det innebar en stärkt resultatnivå med 4,6 procentenheter under perioden om åren 2019 och 2021 jämförs med varandra. Det är samma utveckling som syns i andra analyserade län i Sverige.

Melleruds soliditet på 20 %, som är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme, är lägre än snittet i länet på 27 %.

Melleruds soliditet har utvecklats som snittet i länet mellan 2019 och 2021. Melleruds skattesats för 2021 på 22,60 kronor, var 90 öre högre än genomsnittet i länet. Mellerud hade 2020 den 5:e högsta skatten i länet. Skattesatsen är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till andra kommuner i länet, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktsidan genom ett ökat skatteuttag.

Mellerud har ett något ansträngt, men kontrollerat finansiellt läge med ett tillfredställande underliggande löpande resultat. Resultatnivån exklusive jämförelsestörande engångsposter bör de närmaste åren uppgå till minst 2–3% i förhållande till verksamhetens kostnader för att möta förväntade framtida utmaningar. Trots de två senaste åren goda resultatnivåer är det nämligen av största vikt att Mellerud fortsätter med att arbeta med att skapa och bibehålla ett stabilt finansiellt utrymme, eftersom de närmaste åren fortfarande förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar, arbetskraftsbrist och ökade verksamhetsbehov hänförliga till befolkningsförändringar.

Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka snabbare än tidigare. Prognoser framöver visar att skatteunderlagets tillväxt inte räcker för att möta uppräknade kostnadsdrivande faktorer. En viktig del för att minimera skattehöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra goda analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter.

Mellerud 2019

Mellerud 2020

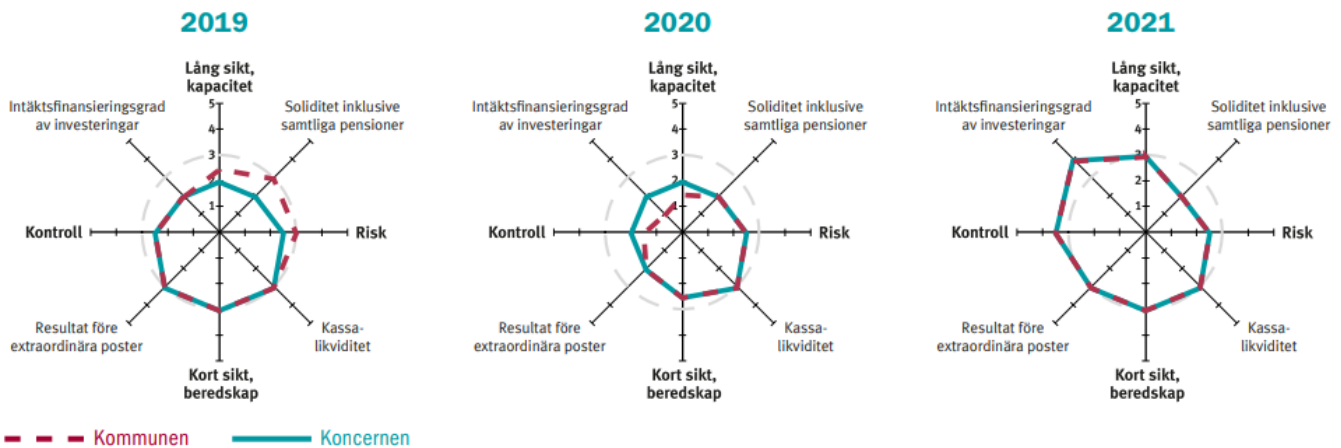

Mellerud 2021

Koncernen

Sammanfattningsvis kan konstateras, att Mellerud kommunkoncerns finansiella utveckling mellan 2020 och 2021, resulterade i en förbättrad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länen, hade Mellerud vid utgången av 2021 ett starkare utgångsläge än under 2020.

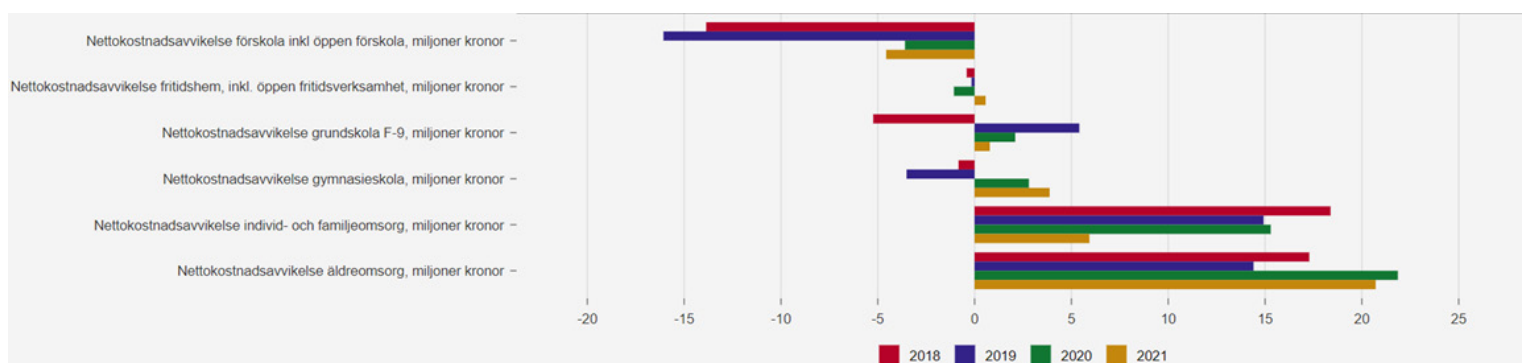
Källa: Kommunforskning i Västsverige

Verksamhetens kostnader

För vissa verksamheter finns en framräknad referenskostnad per kommun. I den tas hänsyn till geografiska, socioekonomiska och demografiska strukturer m.m. som t. ex antal barn med utländsk bakgrund, hushåll med låg inkomst, gleshet, val av program, andel med sjukpenning, hemtjänst i glesbygd, ohälsa, utbildningsnivåer. Har man ett positivt värde, över 0 mnkr, har man en dyrare kostnad än referenskostnaden. Det kan vara en medveten politisk satsning, en ambitionssatsning eller så bedrivs inte verksamheten effektivt.

I diagrammet nedan visas nettokostnadsavvikelsen mot framräknad referenskostnad för 2018 - 2021. Nettokostnaderna inom äldreomsorg var betydligt högre än vad strukturen kräver med drygt 20 mnkr.

Nettokostnadsavvikelse, miljoner kronor

Källa: Kolada

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning Mnkr	2022	2021	2020
Årets resultat	52,3	47,7	16,4
Samtliga realisationsvinster	-1,2	-	-
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	+0,1	-	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
Återföring av orealiserade vinster och förluster	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	51,2	47,7	16,4
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-1,1	-1	-2,4
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Årets balanskravsresultat	50,1	46,7	14,0

Balanskravet är lagstadgat enligt kommunallagen och innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna, dvs resultatet måste vara större än noll. Ett negativt resultat måste regleras inom tre år. I förvaltningsberättelsen ska det framgå en balanskravsutredning där det klart framgår resultat efter balanskravsutredning och före avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR).

Sedan 2013 är det möjligt för kommuner att tillämpa resultatutjämningsreserv för att under vissa förutsättningar föra medel mellan olika år. Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer, 2013-09-25 § 72, kan en reservering till RUR göras med högst det belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar, som överstiger 1 % av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämningsbidrag. Kommunfullmäktige har även beslutat om att resultatutjämningsreserven inte ska överstiga 4 % av intäkter från skatter och utjämningsbidrag.

Ingående värde för resultatutjämningsreserven är 27,1 mnkr. Resultatutjämningsreserven är en del av kommunens egna kapital som uppgår till 416 mnkr (236 mnkr inklusive ansvarsförbindelsen). Det finns ingen likvid fond som innehåller RUR, vid en eventuell disposition så får det ske utifrån de finansiella förutsättningar som råder vid det tillfället - en utökning av låneskulden är ett sätt, förutsatt att det finns utrymme inom det finansiella målet.

Den maximala avsättningen enligt fullmäktiges regler är för närvarande 28,3 mnkr, vilket motsvarar 4 % av 2022 års intäkter från skatter och bidrag. En avsättning till resultatutjämningsreserven görs med 1,1 mnkr och resultatutjämningsreserven uppgår därefter till 28,3 mnkr.

I den statliga utredningen: God kommunal hushållning föreslås att reservering av överskott till resultatutjämningsreserv försvinner. I stället föreslår utredningen att reservering av del av årets resultat får göras till en resultatreserv, under förutsättning att vissa villkor uppfylls.

Fotograf: Marcus Johansson

Väsentliga personalförhållanden

Koncern

Totalt var 913 personer tillsvidareanställda vid årets slut i Melleruds kommun och AB Melleruds bostäder, där 78,6 % av dessa var kvinnor. Sjukfrånvaron har varit fortsatt högre jämfört med tidigare år innan covid-19.

Kommun

	2022	2021
Antal tillsvidareanställda	900	886
-varav kvinnor	715	720
-varav män	185	166
-varav anställda under 39 år	293	283
-varav anställda 40–49 år	178	175
-varav anställda 50–59 år	265	268
-varav anställda över 60 år	164	160
Antal visstidsanställda (månadsförordnande)	99	136
Totalt antal anställda	999	1046
Antal årsarbetare	858	836
Antal heltidsanställda kvinnor %	526 (73,5 %)	469 (77 %)
Antal heltidsanställda män %	162 (87,5 %)	140 (235)
Medelålder (tillsvidareanställda) år	46	46,87
Personalomsättning %	21,6 %	16,8 %

Förväntade pensionsavgångar, tillsvidareanställda över 68 år:

	2023	2024	2025
Kommunstyrelseförvaltning	0	0	0
Samhällsbyggnadsförvaltning	0	0	0
Socialförvaltning	0	0	1
Kultur- och Utbildningsförvaltning	0	4	0
Totalt kommun	0	4	1
Melleruds Bostäder	0	0	0

Personal- och kompetensförsörjning

Att hitta rätt kompetens är välfärdens största utmaning. När arbetskraften inte räcker till går det inte att möta kompetensutmaningen enbart genom att rekrytera fler, istället behövs nya arbetssätt och att tillvarata och utveckla kompetensen hos de befintliga medarbetarna. Det behövs många nya medarbetare inom kommuner och regioner de kommande tio år. Totalt sett behöver det anställas omkring 410 000 personer på grund av befolkningsutvecklingen och för att ersätta pensionsavgångar fram till 2031 – förutsatt att ingenting förändras. Det visar SKR:s personalprognos.

Konkurrensen om arbetskraften är stor inom många av kommunens yrkeskategorier, särskilt inom vissa yrkesgrupper så som till exempel lärare, sjuksköterskor, rehab personal, socionomer och undersköterskor. Det kommer ställas höga krav på arbetets innehåll och arbetsförhållanden för att kunna locka rätt kompetens. Kultur- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har under året tagit fram kompetensförsörjningsplan för respektive förvaltning för att på bästa sätt kunna möta denna utmaning.

En av de satsningar som görs genom bemanningsarbete och heltidsresan är att erbjuda våra medarbetare heltidstjänster, vilket vi glädjande kan se att antalet heltidsanställda har ökat under 2022.

I oktober genomfördes ändringar i Lagen om anställningsskydd vilket bland annat innebär mindre antal dagar för att kvalificera sig för företrädesrätt och konvertering. Till följd av övergångsregler har arbetsgivaren ännu inte märkt av någon större effekt av förändringarna, men uppmärksammat och åtgärdat behovet av att justera hur det arbetas med dessa frågor.

Lön, jämställdhetsarbete, fyllnad- och övertidsarbete

Den genomsnittliga heltidslönen för tillsvidareanställda 2021 var 31 551 kr. 2022 var den genomsnittliga lönen för tillsvidareanställda 32 259kr, en ökning med 708 kr.

En lönekartläggning genomförs årligen i slutet av året för att analysera skillnader mellan kvinnor och mäns löner. Detta används sedan som underlag i den efterföljande löneöversynen för att arbeta vidare med att uppnå jämställda löner. Skillnaden i lönekvoten för 2020 landade på 99,4 % och 2021 landade lönekvoten på 99,8 %. För 2022 landar kvoten på 97,4 %, vilket innebär en minskning på 2,4 procentenheter. I lönekartläggningens analysdel framkommer inga uppenbara felaktigheter enligt lag.

Under 2022 var antalet fyllnadstimmar 7 586 (föreg. år 8 458) och övertidstimmar 11 763 (föreg. år 9 594). Det är en fortsatt trend med minskning av fyllnadstid, där heltidsresan kan ha varit en fortsatt påverkande faktor. Majoriteten av övertidstimmar härrör från socialförvaltningen (7 582 timmar). I och med en högre sysselsättningsgrad ökar differensen mellan fyllnadstid och övertid. Vissa verksamheter har även varit mer ansträngda än tidigare vilket påverkar ökning av övertidstimmar.

Sjukfrånvaro

	2022	2021	2020
Total Sjukfrånvaro	7,4	7,7	7,6
Varav kvinnor	8,1	8,6	8,3
Varav män	4,9	4,5	4,5
Andel sjukfrånvaro över 60 dagar *	XX	XX	XX

*Källa SCB

Det är en marginell minskning av sjukfrånvaron jämfört med föregående år, något som fortsatt ligger högre än åren före covid-19. I början av året 2022 var sjuktalen i sina absoluta toppar sett till historiken för kommunen, vilket gjort det svårt att arbeta ner siffrorna under resterande del av året. En påverkansfaktor för de höga sjuktalen i början av året är de strikta restriktionerna om att stanna hemma vid minsta symptom för Covid-19, något som tydligt påverkat verksamheterna inom kommunen. Första april ändrades kravet om läkarintyg tillbaka till åttonde dagen.

Sjukfrånvaro fördelat på sjukperiod och förvaltning

Kommunstyrelseförvaltningen	Dag 1-4	Dag 15-90	Dag 91- 2 år	Över 2 år
2022	2,97	1,12	1,31	
2021	2,32	1,37	0,25	
2020	2,2	0,25		

Samhällsbyggnadsförvaltningen	Dag 1-4	Dag 15-90	Dag 91- 2 år	Över 2 år
2022	4,66	1,07	0,14	
2021	3,26	1,43	0,91	
2020	3,22	0,72		

Kultur- och utbildningsförvaltningen	Dag 1-4	Dag 15-90	Dag 91- 2 år	Över 2 år
2022	4,54	0,96	1,09	0,43
2021	4,53	1,23	1,09	0,27
2020	4,42	1,62	0,8	0,25

Socialförvaltningen	Dag 1-4	Dag 15-90	Dag 91- 2 år	Över 2 år
2022	5,03	1,5	1,34	0,41
2021	4,58	1,98	1,88	0,33
2020	4,95	1,85	1,44	0,41

Kommunen totalt	Dag 1-4	Dag 15-90	Dag 91- 2 år	Över 2 år
2022	4,71	1,25	1,11	0,34
2021	4,27	1,61	1,39	0,25
2020	4,42	1,55	0,98	0,29

Sjukfrånvaro i % per ålderskategori män/kvinnor

	29 år och yngre	30-49 år	50 år och äldre
Kvinnor	6,7 %	8,9 %	8,8 %
Män	4,8 %	5,7 %	5 %

Arbetsmiljömål

Kommunstyrelsen beslutade om ett övergripande arbetsmiljömål för 2022 i Melleruds kommun, vilket lyder:

Melleruds kommun har kompetenta medarbetare och ledare och en god arbetsmiljö som kännetecknas av transparens, delaktighet, gott bemötande, en hållbar arbetssituation samt möjligheter till kompetens- och karriärsutveckling.

Det övergripande målet har sedan brutits ner i olika aktiviteter per förvaltning. Mätetal för målet har varit att se på sjukfrånvaron och kostnad för korttidssjukfrånvaron.

Sjukfrånvaron har minskat marginellt

Sjukfrånvaron för 2022 landar på 7,4 %, vilket innebär en minskning på 0,12 procentenheter från 2021. Med tanke på pandemin som påverkat siffrorna rejält under de senaste åren och så även 2022, är det positivt att vi ser en något mer tydligare nedgång. I samtliga förvaltningar har korttidssjukfrånvaron ökat jämfört med föregående år, där en betydande faktor är det ansträngda läge som var under kvartal ett. En minskning av den totala siffran beror främst på att den längre sjukfrånvaron på förvaltningarna har gått ner något.

Kostnaden för korttidssjukfrånvaron har ökat

Kostnaden för korttidssjukfrånvaron är för 2022 på 12 278 988 kr. Mellan åren 2020 och 2021 kunde vi redovisa en minskning på 639 593 kr då vi 2021 kunde konstatera en kostnad på 10 396 727 kr. Mellan 2021 och 2022 ser vi däremot en ökning av kostnader på 1 882 261 kr. Det har funnits fortsatta regleringar kring att stanna hemma vid minsta symptom, vilket varit en stor påverkansfaktor för många verksamheter till att korttidssjukfrånvaron och kostnaden för det har ökat.

Fotograf: Karolina Hultman Wessman

Systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM)

Under våren har det arbetats med att besvara krav som inkommit från arbetsmiljöverket, som främst handlat om att säkerställa arbetet med det systematiska arbetsmiljöarbetet. En del i detta har även handlat om att aggregera informationen på kommunövergripande nivå för att säkerställa att kommunens ledningsgrupp samt politiker är insatta i arbetet. Efter inskickat svar har tillsyn genomförts av arbetsmiljöverket där vissa mindre korrigeringar begärts för att förtydliga arbets-sättet, vilket finns att hitta i kommunens arbetsmiljöhandbok. Efter dessa ändringar har arbetsmiljöverket godkänt och stängt ärendet.

Till följd av information från arbetsmiljöverkets tillsyn samt rapportering av aktiviteter kopplat till arbetsmiljön under 2021 framkom brister kopplat till OSA-arbetet. Flertalet chefer skickade inte ut den OSA-enkät som skulle användas och det fanns brister i struktur för att kunna följa upp resultatet på aggregerad nivå. Under 2022 har i stället en medarbetarundersökning genomförts som skickats ut från personalenheten och vinsterna med detta är många. Utöver säkerställande av genomförande av enkäten har även en anonymitet blivit tydligare. Medarbetarundersökningen har inneburit att ett större antal frågor blivit ställda och svar går även att enkelt ta fram på aggregerad nivå. Svarefrekvens för 2022 var 72 % kommunövergripande. Planen är att verksamheterna ska arbeta med resultatet och ta fram handlingsplaner under kvartal 1 2023. En ny undersökning går ut under hösten 2023 där 2022 års resultat kommer bli ett jämförelsetal för arbetsmiljömålet 2023.

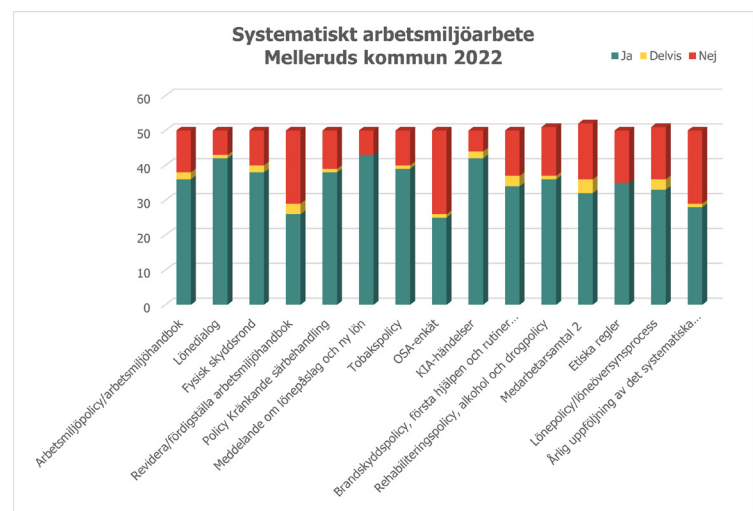
Under hösten har även genomlysning gjorts för att kartlägga vilka chefer och skyddsombud som tillkommit sedan senaste arbetsmiljöutbildningen genomfördes. Arbetsgivare har ett krav på sig att säkerställa att chefer och skyddsombud har rätt kompetens för att kunna utföra sina uppdrag. Genomförandet av utbildningar har likt många andra delar blivit bortprioriterat till följd av pandemin, vilket inneburit att ett stort antal personer identifierats i genomlysningen. I december hölls första tillfället med två utbildningsdagar och ytterligare tillfällen kommer planeras under 2023.

I slutet av året startades en arbetsgrupp upp som arbetar med en övergripande introduktionsplan för kommunen. En bra introduktion är en viktig del för att nya medarbetare ska känna sig välkomna samt bidrar till att medarbetare väljer att stanna längre. Introduktionen innehåller information på ett övergripande plan och kravet på verksamheternas enhetsspecifika introduktioner kvarstår. Arbetet med introduktionen kommer fortgå under 2023.

Arbetsmiljörshjulet i systemet Stratsys hanterar rapportering av aktiviteter för chefer gällande de delar som åläggs arbetsgivaren inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM). Respektive chef rapporterar där in om de genomfört aktiviteterna i årshjulet eller inte. En brist som går att konstatera vid överblicken för 2022 är hur bra själva rapporteringen genomförts, något som får ses som en utvecklingspunkt inför kommande år.

De aktiviteter som flest chefer rapporterat in att de genomfört är lönedialog och meddelande om preliminär lön, där 86 % har rapporterat in det. Det som brister mest i rapporteringen är genomförande av medarbetarenkät, vilket kan konstateras borde vara 100 % då den gått ut centralt, samt den riskanalys som utförs i slutet av året och innehåller uppföljningsfrågor gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet för året. På båda dessa har ungefär hälften av cheferna redovisat att de genomfört aktiviteterna, vilket är ett alldeles för lågt genomslag. Gällande medarbetarenkäten kan det låga utfallet bero på att den skickades ut i slutet av året, varpå rapporteringen av genomförandet blivit missat. Målet är att undersökningen kommer gå ut tidigare under hösten det kommande året, varvid vi hoppas på en ökning till nästa år.

En påverkansfaktor till utfallet för en del enheter har med chefsbyte att göra, där det finns en viss osäkerhet kring om vissa aktiviteter genomförts eller inte. En del går att se i de olika systemen, men vissa saker blir desto svårare att ta reda på i efterhand.

Diagrammet visar det systematiska arbetsmiljöarbetets olika rapporteringsaktiviteter från systemet Stratsys.

Förväntad utveckling

Koncern

Den ekonomiska planeringen är osäker till följd av den samhälls-ekonomiska utvecklingen med fortsatt hög inflation, höjda räntor och lågkonjunktur. Även säkerhetsläget i världen har försämrats generellt det senaste året, vilket även det påverkar den ekonomiska utvecklingen framåt.

Prognoserna för befolkningsutvecklingen i riket innebär en ökning inom åldersgruppen barn och unga samt för äldre. I gruppen äldre är det främst åldersgrupperna 80+ som ökar. Det ställer ökade krav på välfärden. Den demografiska prognosen för Mellerud skiljer sig jämfört med riket. Liksom riket visar prognosen på en ökning i åldersgruppen äldre. För barn och unga förväntas ingen ökning. Mellerud har en hög andel äldre befolkning, ca 28 % av invånarna är över 65 år och år 2030 beräknas andelen öka till 30 %. Detta beror såväl på ökat antal i åldersgruppen och en minskning av antalet invånare. Försörjningsbördan ökar när de som är sysselsatta behöver försörja fler individer. Det ställer stora krav på prioritering av de offentliga resurserna och servicen till medborgarna kan komma att behöva förändras och omprioriteras. Personal- och kompetensförsörjning kommer vara en viktig strategisk fråga för kommunen under en följd av år när andelen äldre ökar i snabbare takt än den arbetsföra befolkningen.

Kommunens nya översiktsplan är ett viktigt verktyg för att långsiktigt arbeta med att förändra utvecklingen. Genom att öka tillgången av områden för bostäder och näringsliv skapas förutsättningar för fler arbetstillfällen och nya invånare, vilket kanske är Melleruds mest strategiska fråga. Efterfrågan och brist på större lägenheter i Melleruds tätort gör att Melleruds Bostäder ser över möjligheten att bygga fler lägenheter.

Låneskulden har fördubblats de senaste åren och den taxefinansierade verksamheten står inför omfattande investeringar. Detta medför att nyupplåningen ökar ytterligare, vilket innebär ökade ränte- och kapitalkostnader. Inflation och höjda räntor innebär att taxorna måste höjas mer än vad som tidigare beräknats, för att finansiera de ökade kostnaderna. Även inom den skattefinansierade verksamheten finns ett fortsatt investeringsbehov. För att ha en långsiktigt hållbar ekonomi, värdesäkra kommunens tillgångar och till stor del finansiera den skattefinansierade verksamhetens investeringar med egna medel, krävs en resultatnivå på minst 2 %. En ökad upplåning innebär ökade räntekostnader och mindre medel till verksamheten.

AB Melleruds Bostäder har stora utmaningar, dels beroende på stora underhållsbehov, dels för att taxor och priser höjs till följd av inflationen. På grund av hög vakansgrad i Åsensbruk har beslut fattats att hyresfastigheter ska rivs.

Kommun

Liksom de flesta av Sveriges kommuner hade Mellerud ett högt resultat för 2021. Även 2022 blev det ett år med starkt resultat för Mellerud liksom många av landets kommuner, trots hög inflation. Bidragande till detta var framförallt en gynnsam utveckling av skatteunderlaget på grund av återhämtningen efter Covid-19.

En kraftig försämring av resultatet sker dock under 2023 jämfört med 2022. Detta beror främst på ökade pensionskostnader, hög inflation, högre räntor och högre löneökningar. En bra nominell skatteunderlagsutveckling täcker inte prisökningar och nytt pensionsavtal. Därtill kommer, enligt SCB:s prognos, en fortsatt minskning av antalet invånare, vilket medför att skatteintäkterna minskar.

Kommunens budgeterade resultat för åren 2023–2025 är mycket svaga. De uppgår till 0,2 mnkr för 2023, -2,7 mnkr för 2024 och 1,9 mnkr för 2025. Den höga investeringsnivån i kombination med de låga resultaten innebär att låneskulden ökar med ca 200 mnkr.

Det ekonomiska läget är mycket ansträngt kommande år. Om kommunens förutsättningar inte förbättras eller kommunen inte erhåller ökade bidrag, måste arbete med åtgärder och anpassningar fortsätta. Resultatnivån måste över tid finansiera investeringarna, annars försvagas kommunens finansiella handlingsutrymme vilket innebär att framtida generationers konsumtionsutrymme påverkas.

Därtill ökar antalet äldre i kommunen och kravet på ökad välfärd ökar. Det räcker inte med en åtgärd för att klara utmaningen utan flera åtgärder, såsom till exempel höjda avgifter, sänkta ambitioner, effektiviseringar och ökad digitalisering måste genomföras. En fortsatt samverkan med andra kommuner inom olika områden är en förutsättning för att klara framtida verksamhet både ekonomiskt och kompetensmässigt.

Kvarteret Ugglan i Mellerud

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING

Belopp i Mnkr		Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
Verksamhetens intäkter	Not 2	187,7	183,6	224,4	219,1
Verksamhetens kostnader	Not 3	-819,1	-782,6	-848,0	-807,1
Avskrivningar	Not 6	-31,7	-30,6	-36,3	-32,8
Verksamhetens nettokostnader		-663,1	-629,5	-659,9	-620,8
Skatteintäkter	Not 7	423,9	401,6	423,9	401,6
Generella statsbidrag och utjämnung	Not 8	284,3	277,7	284,3	277,7
Verksamhetens resultat		45,0	49,8	48,3	58,6
Finansiella intäkter	Not 9	10,7	0,8	10,6	0,5
Finansiella kostnader	Not 10	-3,5	-2,9	-4,8	-5,5
Resultat efter finansiella poster		52,3	47,7	54,0	53,6
Årets resultat		52,3	47,7	54,0	53,6

Fotograf: Karolina Hultman Wessman

Balansräkning

BALANSRÄKNING

Belopp i Mnkr		Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, Byggnader och tekniska anläggningar	Not 11	703,3	655,8	884,1	834,8
Maskiner och inventarier	Not 11	41,8	38,5	42,7	39,1
Övriga materiella anläggningstillgångar					
Finansiella anläggningstillgångar	Not 12	13,9	13,9	11,3	11,3
Summa anläggningstillgångar		759,0	708,2	938,0	885,2
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	Not 13	10,4	9,3	10,6	9,6
Fordringar	Not 14	117,2	87,5	119,6	88,2
Kortfristiga placeringar					
Kassa och bank	Not 15	28,3	51,2	46,1	77,8
Summa omsättningstillgångar		155,9	148,0	176,2	175,5
SUMMA TILLGÅNGAR		914,9	856,2	1 114,3	1 060,7
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	Not 16				
Årets resultat		52,3	47,7	54,0	53,6
Resultatutjämningsreserv		28,3	27,2	28,3	27,2
Övrigt eget kapital		335,0	288,3	361,7	309,4
Summa Eget kapital		415,5	363,2	443,9	390,2
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande	Not 17	7,6	6,7	7,6	6,7
Andra avsättningar	Not 18	3,5	4,1	6,5	7,2
Summa avsättningar		11,1	10,8	14,2	14,0
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 19,20,21	350,6	352,7	450,4	450,9
Kortfristiga skulder	Not 22	137,7	129,4	205,9	205,6
Summa skulder		488,3	482,1	656,2	656,6
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		914,9	856,2	1 114,3	1 060,7
Panter och ansvarsförbindelser					
1. Panter och därmed jämförliga säkerheter					
2. Ansvarsförbindelser					
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	Not 23	178,0	192,6	178,0	192,6
b) Övriga ansvarsförbindelser	Not 24	154,5	162,2	154,5	162,2

Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS					
Belopp i Mnkr		Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	Not 16	52,3	47,7	54,0	53,6
Justering för av- och nedskrivningar	Not 6	31,7	30,6	36,3	32,8
Förändring av pensionsavsättningar	Not 17	0,9	0,7	0,9	0,7
Förändring av övriga avsättningar	Not 18	-0,7	0,1	-0,7	0,1
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		-2,0	0,0	-3,3	1,3
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		82,3	79,0	87,3	88,5
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	Not 14	-29,8	-8,5	-28,8	-7,0
Ökning(-)/minskning(+) förråd och varulager	Not 13	-1,1	-0,4	-1,1	-0,4
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	Not 22	8,2	-9,6	6,0	-10,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		59,6	60,6	63,5	70,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i materiella anläggningstillgångar	Not 11	-86,7	-59,5	-93,4	-65,0
Investeringsbidrag och anslutningsavg.	Not 21	2,3	11,9	2,3	11,9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	Not 11	1,9	0,4	1,9	4,0
Förändring leasingtillgång	Not 11	3,7	3,6	3,7	0,0
Förändring leasingkulld	Not 20	-3,7	-3,6	-3,7	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	Not 12			0,0	0,1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-82,6	-47,2	-89,2	-49,1
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	Not 19	0,0	0,0	0,0	0,0
Amortering av skuld	Not 19	0,0	-20,0	-6,0	-21,0
Ökning långfristiga fordringar	Not 12	0,0		0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0,0	-20,0	-6,0	-21,0
Periodens kassaflöde		-22,9	-6,6	-31,7445	0,4
Likvida medel från årets början		51,2	57,8	77,8	77,5
Likvida medel vid årets slut	Not 15	28,3	51,2	46,1	77,8

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Sammanställda räkenskaper (koncern)

Enligt RKR:s rekommendation, R16 Sammanställda räkenskaper behöver endast de bolag och kommunalförbund vars omsättning eller omslutning är mer än 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag ingå i koncernens räkenskaper.

Konsoliderade enheter:

Bolag	Ägandeandel
Melleruds Bostäder AB	100 %

För AB Melleruds Bostäder har en uppskjuten skatt kopplat till fastigheterna lett till en retroaktiv omräkning av den uppskjutna skatteskulden som justerats mot ingående eget kapital med 1 174 tkr. Omräkningen är hänförlig till åren 2014-2021.

Följande enheter har inte konsoliderats:

Dalslands Miljö- och energiförbund	31 %
Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund	12 %
Visit Dalsland AB	19 %
Nätaktiebolag Biogas Brälånda	18 %

Visit Dalsland AB var inte klara med årsbokslutet vid utskick av handling. Därför finns inget avsnitt om bolaget. Bolagets nettoomsättning 2021 var 4,4 mnkr, redovisat resultat 2021 var 0 mnkr och soliditeten var 75 %.

Generella statsbidrag

Följande statsbidrag har redovisats som generella statsbidrag med följande periodisering:

Bidrag	Periodisering	Belopp MNKR
Skolmiljarden	1/12 januari 2022 till december 2022	1,2
Högt flyktingmottagande	1/12 januari 2022 till december 2022	3,3
Befolkningsmässigt mindre kommuner	1/12 januari 2022 till december 2022	3,4
Utökning bemanning sjuksköterskor	1/19 juni 2022 till december 2023	1,5
Bidrag med anledning av krisen i Ukraina	1/19 juni 2022 till december 2023	0,5
Bidrag ökade kostnader finansiering (riskskatt)	1/7 juni 2022 till december 2022	0,2
Bidrag för valet	December	0,3

Anläggningstillgångar

Gränsdragning mellan driftkostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för immateriella och materiella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avvikande redovisningsprinciper

Investeringar till lägre belopp som är aktiverade före 2014 och där avskrivningar gjorts på mer än halva värdet har inte och kommer inte att delas upp i komponenter. Bedömningen görs att skillnaden i förbrukning inte är väsentlig och att RKR 4 uppfylls.

Gällande finansiella leasingavtal har kommunen ett fåtal externa hyreskontrakt. De flesta med mindre värde. Ambitionen är att göra en bedömning om några ska klassificeras som finansiella leasingavtal under kommande år. I årets bokslut har därför inget hyresavtal klassificerats som finansiella. Detta bedöms inte ha någon effekt på kommunens resultat och ställning.

Eventuella immateriella anläggningstillgångar redovisas bland materiella anläggningstillgångar

Omklassificering av fordran

I samband med att en låneförbindelse reviderades med Stiftelsen Dalslands museum har en kortfristig fordran på 0,4 mnkr omklassificerats till långfristig fordran. Jämförelseposter har justerats.

Avskrivningstider

Avskrivning sker utifrån komponentens beräknade livslängd. Vad gäller anläggningar med komponenter som förbrukas under olika tidsperioder, införs detta successivt. Väsentliga komponenter har fastställts för betydande fastigheter, gator samt VA-anläggningar. Livslängderna är mellan 3 och 100 år. En samlad bedömning av nyttjandeperioden görs.

Genomsnittlig avskrivningstid	Antal år
Verksamhetsfastigheter	35
Fastigheter för affärsverksamhet	32
Publika fastigheter	36
Fastigheter för annan verksamhet	37
Övriga fastigheter	28
Maskiner	22
Inventarier	14
Byggnadsinventarier	20
Bilar, transportmedel	12
Förbättringsutgifter	26

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Kommunen har fastställt regler för uppdelning av tillgångar i komponenter.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta. Nedskrivningar görs av kundfordringar äldre än ett år.

Fotograf: Filip Björndahl

Skulder och avsättningar

Erhållna anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalad intäkt och periodiseras över nyttjandetiden.

Affärsverksamheternas resultat redovisas som upplupna intäkter respektive förutbetalad intäkt.

Avsättning för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10. Redovisning sker enligt rekommendation. Kommunen har antagit bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF-KL). Det finns två förtroendevalda som har rätt till omställningsstöd. I föregående årsbokslut redovisades omställningsstödet som en ansvarsförbindelse. I årets bokslut redovisas omställningsstödet som en avsättning då beslut finns för utbetalning 2023.

Medel ur överskotts-fonden har använts till inlösen av pensionsskuld från ansvarsförbindelsen. Ansvarsförbindelsen har minskats med motsvarande belopp.

Pensionsåtaganden för anställda i AB Melleruds Bostäder som ingår i koncernen redovisas enligt BFN K3.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. Realisationsvinster vid fastighetsförsäljning samt kostnader och intäkter vid tomtförsäljning i samband med markexploatering redovisas alltid som jämförelsestörande.

Medel ur överskotts-fonden har använts till inlösen av pensionsskuld från ansvarsförbindelsen. Medel från överskotts-fonden redovisas som en finansiell intäkt medan inlösningspremien redovisas som en pensionskostnad. Posterna redovisas som jämförelsestörande poster

eftersom de har betydelse för en jämförelse och uppgår till väsentligt belopp.

Posterna särredovisas i not till resultaträkningen.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 40,15 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,0 % för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet. I internhyran ingår driftkostnader som värme, vatten och i de flesta fall el. De enheter som har elvärme står för denna kostnad själv. Årligen görs en översyn över utfallet för lokalkostnaderna och hyran justeras vid behov.

Gemensam central administration som ekonomi, personal, IT och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Särredovisning

Särredovisning har upprättats enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) och finns publicerad på hemsidan.

Särredovisning har upprättats enligt fjärrvärmelagen (2008:263) och finns publicerad på hemsidan. Särredovisning har upprättats för renhållningsverksamheten och finns publicerad på kommunens webbplats.

Nr	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Belopp i tkr				
2	Verksamhetens intäkter				
	Försäljningsintäkter	13,1	11,3	13,1	11,3
	Taxor och avgifter	57,7	53,0	57,7	53,0
	Hyror och arrenden	16,1	15,6	59,0	57,6
	Bidrag	74,7	85,9	74,7	85,9
	varav bidrag och ersättningar från staten	70,4	80,5	70,4	80,5
	Försäljning av verksamhet och tjänster	23,8	17,5	17,7	10,9
	Försäljning av exploateringsfastigheter	0,8	0,1	0,8	0,1
	Försäljning av anläggningstillgångar	1,5	0,2	1,5	0,2
	S:a verksamhetens intäkter	187,7	183,6	224,4	219,1
3	Verksamhetens kostnader				
	Utlämnade bidrag	20,1	21,0	20,1	21,0
	Personalkostnader	567,8	545,5	576,2	554,5
	varav pensionskostnader	57,8	44,4	58,2	44,9
	Material	57,0	47,5	86,3	71,5
	Köp av huvudverksamhet	85,6	91,6	85,6	91,6
	Hyror	7,9	9,0	3,1	2,9
	Tjänster, övrigt	80,7	68,0	77,0	64,3
	Förlust avyttring anläggningstillgångar	0,1	0,0	0,1	0,0
	Bolagsskatt			-0,3	1,2
	S:a verksamhetens kostnader	819,1	782,6	848,0	807,1
4	varav kostnader för räkenskapsrevision				
	Sakkunniga	0,1	0,1	0,2	0,1
	Endast marginell kostnad för förtroendevalda revisorer				
5	Jämförelsestörande poster				
	Intäkter				
	Realisationsvinster mark och byggnader	1,2	0,0	1,2	0,0
	Exploateringsintäkter	0,8	0,1	0,8	0,1
	Kostnader				
	Inlösen pensionsskuld ansvarsförbindelsen	-9,1	0,0	0,0	0,0
	Exploateringskostnad	-0,4	0,0	-0,4	0,0
	Realisationsförlust mark byggnader	-0,1	0,0	-0,1	0,0
	Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
	Medel från överskottsfond, inlösen ansvarsförbindelse	9,1	0,0	0,0	0,0
	S:a jämförelsestörande poster	1,5	0,1	1,5	0,1
6	Avskrivningar				
	Inventarier	4,7	4,9	4,7	4,9
	Fastigheter	27,1	25,7	31,7	28,0
	Nedskrivning anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
	S:a avskrivningar	31,7	30,6	36,3	32,8
7	Skatteintäkter				
	Kommunalskatt, preliminär	410,1	389,5	410,1	389,5
	Slutavräkningsdifferens föregående år	3,0	1,5	3,0	1,5
	Preliminär slutavräkning innevarande år	10,9	10,6	10,9	10,6
	S:a skatteintäkter	423,9	401,6	423,9	401,6

Not	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Belopp i mnkr				
8	Generella statsbidrag och utjämning				
	Inkomstutjämning	157,1	150,1	157,1	150,1
	Strukturbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
	Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
	Regleringsbidrag	25,6	27,6	25,6	27,6
	Kostnadsutjämning	38,8	40,4	38,8	40,4
	LSS-utjämningsbidrag	28,4	25,1	28,4	25,1
	Kommunal fastighetsavgift	25,1	25,1	25,1	25,1
	Generellt statsbidrag	9,3	9,5	9,3	9,5
	S:a generella statsbidrag och utjämning	284,3	277,7	284,3	277,7
9	Finansiella intäkter				
	Inkomsträntor	0,5	0,2	0,8	0,2
	Utdelning	0,5	0,2	0,5	0,2
	Borgensavgifter	0,4	0,4	0,0	0,0
	Övriga finansiella intäkter	9,2	0,0	9,2	0,0
	S:a finansiella intäkter	10,7	0,8	10,6	0,5
10	Finansiella kostnader				
	Räntor lån*	3,1	2,7	4,5	5,2
	Räntekostnad pensionsskuld	0,2	0,1	0,2	0,1
	Övriga finansiella kostnader	0,2	0,1	0,2	0,1
	S:a finansiella kostnader	3,5	2,9	4,8	5,5
	* Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig till				
11	Materiella anläggningstillgångar				
	- varav mark, byggnader och tekniska anläggningar				
	Ingående anskaffningsvärde	1 001,7	950,6	1 288,9	1 237,8
	Ingående ackumulerad avskrivning	-345,9	-320,2	-453,6	-426,3
	Årets investeringar	78,6	55,3	84,9	59,5
	Omklassificering	0,0	-0,6	0,0	-0,6
	Utrangering/återföring	-0,1	0,0	1,0	0,6
	Försäljningar	-1,5	-0,1	-1,5	-0,1
	Reavinst	1,2	0,0	1,2	0,0
	Reaförlust	0,0	0,0	0,0	0,0
	Nedskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
	Uppskrivning	0,0	0,0	0,0	0,0
	Avskrivning	-27,1	-25,7	-33,1	-32,5
	Finansiella avtal	-3,7	-3,6	-3,7	-3,6
	Summa	703,3	655,8	884,1	834,8
	Avskrivningstider	10-80 år	10-80 år	10-80 år	10-80 år
	- specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar				
	Markreserv	27,2	25,8	27,2	25,8
	Verksamhetsfastigheter	331,0	336,3	323,9	328,6
	Fastigheter för affärsverksamhet	124,9	111,8	124,9	111,8
	Publika fastigheter	97,1	89,7	284,5	275,8
	Fastigheter för annan verksamhet	39,1	38,5	39,1	38,5
	Övriga fastigheter	26,7	22,7	26,7	22,7
	Pågående arbeten	57,3	27,2	57,8	27,8
	Leasingavtal	0,0	3,7	0,0	3,7
	Summa mark, byggn. o tekn. anl.	703,3	655,8	884,1	834,8

Nr	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Belopp i mnkr				
11	- varav maskiner och inventarier				
	Ingående anskaffningsvärde	90,4	87,3	92,3	88,8
	Ingående ackumulerad avskrivning	-52,0	-47,9	-53,1	-49,0
	Årets investeringar *	8,1	4,1	8,5	4,5
	Omklassificeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
	Utrangering/Återföring	0,0	0,0	0,0	0,0
	Försäljningar	-0,4	-0,3	-0,4	-0,3
	Reavinst	0,3	0,2	0,3	0,2
	Reaförlust	0,0	0,0	0,0	0,0
	Avskrivning	-4,7	-4,9	-4,8	-5,0
	Summa	41,8	38,5	42,7	39,1
	Avskrivningstider	3-20 år	3-20 år	3-20 år	3-20 år
	*Inköp av inventarier till ett värde understigande ett prisbasbelopp kostnadsförs.				
	- specifikation maskiner och inventarier				
	Maskiner	16,0	15,2	16,0	15,2
	Inventarier	20,0	17,8	20,0	17,8
	Byggnadsinventarier	4,0	3,5	4,8	4,1
	Bilar och andra transportmedel	0,5	0,5	0,5	0,5
	Förbättringsutgifter på fast ej ägda av komm.	0,4	0,5	0,4	0,5
	Konst	0,9	0,9	0,9	0,9
	Summa maskiner och inventarier	41,8	38,5	42,7	39,1
	Totalt materiella anläggningstillgångar	745,1	694,3	926,8	873,9
	- specifikation leasingavtal				
	Fastigheter med avtalstid överstigande 3 år				
	Avgifter inom ett år		0,8		0,8
	Avgifter senare än ett år men inom fem år		2,0		2,0
	Avgifter senare än fem år		0,8		0,8
	Summa Leasing	0,0	3,7	0,0	3,7
12	Finansiella anläggningstillgångar				
	Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm				
	AB Melleruds Bostäder	3,0	3,0	0,0	0,0
	Visit Dalsland AB, aktier	0,4	0,4	0,4	0,4
	Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	0,2	0,2	0,2	0,2
	Övriga aktier och andelar	0,1	0,1	0,5	0,5
	Kommuninvest, medlemsinsats	6,3	6,3	6,3	6,3
	Summa aktier och andelar	9,9	9,9	7,3	7,3
	Långfristig utlåning		0,8		
	Dalslands Museum & konsthall, utlämnat lån	3,9	4,0	3,9	4,0
	Grundfondskapital mm	0,1	0,1	0,1	0,1
	Summa långfristig utlåning	3,9	4,0	3,9	4,0
	S:a finansiella anläggningstillgångar	13,9	13,9	11,3	11,3
13	Förråd, lager och exploateringsfastigheter				
	Förråd och lager	3,9	2,5	4,1	2,7
	Exploateringsfastigheter	6,5	6,8	6,5	6,8
	S:a förråd, lager och exploateringsfastigheter	10,4	9,3	10,6	9,6
14	Kortfristiga fordringar				
	Kundfordringar	9,7	7,3	9,7	7,3
	Fordran statliga bidrag	2,8	4,4	2,8	4,4
	Fordran fastighetsavgift	23,3	20,7	23,3	20,7

Nr	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Belopp i mnkr				
14	Skattekonto	21,2	21,1	21,2	21,1
	Moms	7,7	4,8	7,7	4,8
	Upplupna skatteintäkter	24,4	10,6	24,4	10,6
	Interimsfordringar	28,2	18,4	30,5	19,2
	S:a kortfristiga fordringar	117,2	87,5	119,6	88,2
15	Kassa och bank				
	Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0
	Plusgiro	0,2	0,2	0,2	0,2
	Bank	28,1	51,0	45,8	77,6
	S:a kassa och bank	28,3	51,2	46,1	77,8
	Kommunen har en checkkredit på 20 mnkr som för närvarande är outnyttjad.				
16	Eget kapital				
	Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	363,2	315,5	390,2	334,9
	Uppskrivning - förskjuten skatt	0,0	0,0	-0,5	0,1
	Nedskrivning insatskapital Kommuninvest	0,0	0,0	0,0	0,0
	Årets resultat	52,3	47,7	54,0	55,3
	Utgående balans eget kapital	415,5	363,2	443,9	390,2
	- varav resultatutjämningsreserv, RUR				
	Ingående värde	27,2	26,1	27,2	26,1
	Årets avsättning (anpassning till maxtak)	1,1	1,1	1,1	1,1
	Utgående värde	28,3	27,2	28,3	27,2
17	Avsatt till Pensioner				
	Ingående avsättning	6,7	4,8	6,7	4,8
	Förmånsbelopp	0,0	0,0	0,0	0,0
	Årets pensionsutbetalningar	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
	Nyintjänad pension	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,1	0,1	0,1	0,1
	Ändring av försäkringstekniska grunder	0,0	0,3	0,0	0,3
	Övrig post	0,1	0,6	0,1	0,6
	Summa pensioner	6,5	5,4	6,5	5,4
	Löneskatt	0,0	1,3	0,0	1,3
	S:a avsatt till pensioner för kommunen	6,5	6,7	6,5	6,7
	S:a omställningsstöd enligt OPF-KL	1,1	0	1,1	0
	Del av pensionsförpliktelse som tryggats genom försäkring				
	Förpliktelser intjänade före 1998, ansvarsförbindelse	8,2	1,9	8,2	1,9
	Förpliktelser intjänade from 1998, pensionsavsättning	45,8	42,1	45,8	42,1
	Totalt	54,0	44,0	54,0	44,0
	Överskottsfond för pensionsförsäkringar				
	KPA	0,5	0,8	0,5	0,8
	Skandia	3,3	9,1	3,3	9,1
	Uppgift om aktualiseringsgrad finns i not 23.				
18	Övriga avsättningar				
	Avsatt pensioner för NÄRF inkl. löneskatt	3,5	4,1	3,5	4,1

Nr	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Belopp i mnkr				
18	Uppskjuten skatt Mellbo	0,0	0,0	3,1	3,1
	S:a Avsättningar	3,5	4,1	6,5	7,2
19	Långfristiga skulder				
	Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	326,3	346,3	484,2	504,2
	Nya lån	0,0	0,0	0,0	0,0
	Amortering	0,0	-20,0	-6,0	-20,0
	Amortering kommande år	0,0	0,0	-52,3	-59,7
	S:a låneskulder	326,3	326,3	426,0	424,5
	Kreditgivare				
	Kommuninvest	326,3	326,3	478,2	484,2
	Övriga långgivare	0,0	0,0	0,0	0,0
	Amortering kommande år	0,0	0,0	-52,3	-59,7
	S:a kreditgivare	326,3	326,3	426,0	424,5
	Kapitalförfall lån				
	Inom 0-1 år	134,3	80,0	186,5	138,7
	Inom 1-3 år	192,0	154,3	291,7	225,5
	Inom 3-5 år	0,0	92,0	0,0	120,0
	Inom 5-10 år	0,0	0,0	0,0	0,0
	Över 10 år	0,0	0,0	0,0	0,0
	Summa	326,3	326,3	478,2	484,2
	Genomsnittsränta inkl. derivat	1.76 %	0.58 %	1.70%	0.65%
	Genomsnittlig kapitalbindningstid	1.33 år	1.94 år	1.40 år	1.94 år
	Genomsnittlig räntebindningstid inkl.derivat	3.68 år	3.57 år	3.62 år	3.72 år
	Genomsnittlig räntebindningstid exkl.derivat	0.13 år	0.15 år	0.13 år	0.15 år
	Kommunen och koncernen har valt att inom regelverket för fastställd finanspolicy använda sig av ränteswappar för säkring av kommande räntebetalningar. På detta sätt kan räntebindningen och kapitalbindningen hanteras med full flexibilitet. Förutsättningar skapas för att, när som helst, förändra räntebindningstiden och bättre möta förändringar på räntemarknaden. Marknadsvärdet representerar den kostnad/intäkt som skulle uppstå om man avslutar avtalen i förtid. Analogt skulle motsvarande marknadsvärde (s.k. ränteskillnadsersättning) uppstå om man istället valt att använda långa räntebindningar på de enskilda lånen. Om respektive ränteswapavtal kvarstår t.o.m. sitt slutförfalldatum så kommer undervärdet/överbärdet att löpande elimineras. Omfattning och aktuellt marknadsvärde framgår nedan:				
	Nominellt värde swapkontrakt	170	170	260	295
	Marknadsvärde	192	171	295	298
	Över-/undervärde	22	1	35	3
	Leasingskuld				
20	Fastigheter med avtalstid överstigande 3 år				
	Avgifter inom ett år		0,8		0,8
	Avgifter senare än ett år men inom fem år		2,0		2,0
	Avgifter senare än fem år		0,8		0,8
	S:a Leasing	0,0	3,7	0,0	3,7
	Anslutningsavgifter och investeringsbidrag				
21	Ingående värde	23,7	11,8	23,7	11,8
	Akkumulerad upplösning	-1,0	-0,5	-1,0	-0,5
	Årets inkomster	2,3	11,9	2,3	11,9
	Årets upplösning	-0,6	-0,5	-0,6	-0,5
	Summa	24,4	22,7	24,4	22,7
	Tidsperiod för upplösning	3-80 år	3-80 år	3-80 år	3-80 år
	Anläggnings-/anslutningsavgifter	8,8	8,5	8,8	8,5
	Skuld för statliga investeringsbidrag	15,6	14,2	15,6	14,2
	S:a skuld för investeringsbidrag	24,4	22,7	24,4	22,7
	Totalt Långfristiga skulder (not 18, 19, 20)	350,6	352,7	450,4	450,9

Nr	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2022	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2021
	Belopp i mnkr				
	Kortfristiga skulder				
22	Leverantörsskulder	35,8	33,0	40,5	36,6
	Semesterlöneskuld, ferielön m.m.	26,9	27,0	26,9	27,0
	Pensionskostnader	24,8	21,7	24,8	21,7
	Upplupna sociala avgifter, avdragen skatt	28,8	28,3	28,8	28,3
	Förutbetalda skatteintäkter	0,0	5,1	0,0	5,1
	Övr. förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	21,4	14,3	84,9	86,9
	S:a kortfristiga skulder	137,7	129,4	205,9	205,6
	Pensionsförpliktelser *				
23	Ingående ansvarsförbindelse	191,7	193,4	191,7	193,4
	Årets utbetalningar	-8,7	-8,1	-8,7	-8,1
	Nyintjänad	-0,2	0,0	-0,2	0,0
	Aktualisering	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ändring av förmån	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ränte-och basbeloppsuppräknig	4,2	2,7	4,2	2,7
	Dödlighetsresultat	-6,4	0,0	-6,4	0,0
	Övrig post, bl.a ändrad diskonteringsränta	-0,1	4,0	-0,1	4,0
	S:a ansvarsförbindelse pension	180,6	192,1	180,6	192,1
	Löneskatt 24.26%	-2,7	-0,3	-2,7	-0,3
	S:a ansvarsförbindelse pension intj. före 1998	178,0	191,7	178,0	191,7
	Omställningsstöd OPF-KL inkl. löneskatt	0,0	0,9	0,0	0,9
	S:a ansvarsförbindelse pension	178,0	192,6	0,0	192,6
	* Förpliktelser som ej är upptagna bland skulder eller avsättningar. Ansvarsförbindelse för pensioner har upptagits enligt uppgift från Skandia.				
	Övriga upplysningar avseende pensioner				
	Aktualiseringsgrad/Utreddningsgrad	98%	99%	98%	99%
	Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	0	0	0	0
	Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt OPF-KL	2	2	2	2
	Antal anställda med rätt till visstidspension	0	0	0	0
	Borgensförpliktelser				
24	Melleruds Bostäder AB	152,0	158,0	152,0	158,0
	Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	0,5	0,6	0,5	0,6
	Statliga bostadslån (ej aktualiserat)		0,0		0,0
	Skålleruds fiberförening	1,4	2,1	1,4	2,1
	Stift. Dal Västra Värmlands järnväg	0,6	1,5	0,6	1,5
	S:a övriga ansvarsförbindelser	154,5	162,2	154,5	162,2

Melleruds kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Melleruds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357 097 316 kr och totala tillgångar till 537 006 252 858 kr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 553 327 903 kr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 551 029 464 kr.

Driftsredovisning

DRIFTSREDOVISNING								
Belopp i mnkr	2021			2022			Budget	Avvikelse
	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto		
Nämnd								
Kommunfullmäktige	-2,6	0,0	-2,6	-3,6	0,3	-3,3	-3,4	0,1
Kommunstyrelsen	-282,8	201,5	-81,4	-309,8	218,0	-91,8	-101,3	9,5
- Kommunstyrelseförvaltning	-67,7	15,2	-52,5	-73,0	17,6	-55,4	-61,9	6,5
- Samhällsbyggnadsförvaltning (stödfunktioner)	-162,8	133,9	-28,9	-180,9	144,5	-36,4	-39,4	3,0
- Samhällsbyggnadsförvaltning (affärsverksamhet)	-52,4	52,4	0,0	-55,9	55,9	0,0	0,0	0,0
Byggnadsnämnden	-3,9	1,6	-2,2	-0,7	1,3	0,6	0,3	0,3
Kultur- och utbildningsnämnden	-303,9	58,5	-245,5	-294,7	43,7	-251,0	-250,4	-0,5
Socialnämnden	-362,9	62,6	-300,3	-375,7	70,2	-305,5	-314,2	8,7
Summa nämnder	-956,0	324,2	-632	-984,5	333,5	-651,0	669,0	18,0
Övriga poster finansförvaltning 1)	-159,6	161,9	2,3	-175,7	163,5	12,2	-4,5	-7,7
Verksamhetens nettokostnader	-1 115,6	486,1	-629,5	-1 160,2	497,0	-663,1	-673,5	10,3

1) Avser pensioner, arbetsgivaravgifter, internränta, avtalsförsäkringar m.m.

Fullmäktige tilldelar nämnderna ett nettoanslag för att bedriva verksamheten som nämnderna ansvarar för. Nettoanslaget avser hela nämndens verksamhet och nämnderna fördelar anslaget per verksamhetsområde.

Under året har nämnderna erhållit tilläggsanslag genom centralt avsatta medel för riktade strukturlönesatsningar, kompensation för Kommunals löneökningar samt medel för vissa satsningar från kommunstyrelsens förfogandeanslag. Kommunen har erhållit flera generella statsbidrag som fördelats ut till nämnder som tilläggsanslag. Kultur- och utbildningsnämnden har erhållit 1,2 mnkr i tilläggsanslag avseende bidraget "skolmiljarden" och socialnämnden har erhållit 0,7 mnkr i tilläggsanslag avseende bidraget utökad bemanning sjuksköterskor.

Det sker ingen resultatöverföring av positiva och negativa budgetavvikelser till nästkommande år, med undantag av Kulturbuket.

Nämnderna redovisar ett överskott på 18,0 mnkr, motsvarande en avvikelse på 2,5 % av nettobudget. Nämndernas nettokostnader har ökat med 4,0 % från föregående år. Socialnämndens nettokostnader har ökat med 0,8 % och kultur- och utbildningsnämndens kostnader har ökat med 3,4 %. Kommunstyrelsens nettokostnader har ökat med 12,8 % vilket främst beror på ökade elkostnader och livsmedelskostnader.

Här redovisas kort nämndernas och centrala posters utfall mot budget. Fördjupad information om nämndernas mål, ekonomi och verksamhet för 2022 presenteras i respektive nämnds egen bokslutsrapport.

Fotograf: Karolina Hultman Wessman

Kommunfullmäktige

Lägre kostnader för arvoden innebär ett överskott mot budget med +0,1 mnkr (föreg. år +0,2 mnkr).

Kommunstyrelsen

Varav Kommunstyrelseförvaltningen

Resultatet för verksamheterna är ett överskott på +6,5 mnkr mot budget (föreg. år + 8,1 mnkr). Lägre kostnader för bland annat färdtjänst, friskvårdsbidrag, centrala utbildningsmedel förklarar en del av överskottet. Andra orsaker är att förfogande anslaget inte nyttjas helt och att kommunen har erhållit en återbetalning från Dalslands Miljö- och Energiförbund för tidigare utbetalt förbundsbidrag. Personalkostnaderna är lägre än budgeterat beroende på vakanta tjänster. Överskottet är lägre än tidigare år då en del verksamhet inte kunde genomföras till följd av pandemin.

Varav Samhällsbyggnadsförvaltningen

Försäljning av mark och tomter samt försäkringsersättning medför ett överskott på +3,0 mnkr (+0,5 mnkr föreg. år). Förvaltningen har under året fått tilläggsanslag med 5,2 mnkr för ökade el- och livsmedelspriser.

Varav Taxefinansierad verksamhet

För att kunna följa affärsverksamheternas resultat och att de över tid finansieras i enlighet med självkostnadsprincipen redovisas resultaten som en skuld eller fordran till respektive taxekollektiv. Eventuella över- eller underskott ingår inte kommunens resultat.

VA-verksamheten redovisar ett underskott på -2,1 mnkr till största del beroende på ökade elkostnader. Total fordran på kollektivet är -2,0 mnkr. Renhållningsverksamhetens taxor finansierade nästan helt årets kostnader men har ett tidigare ackumulerat underskott på -3,1 mnkr (fordran på kollektivet). En översyn har gjorts av taxan och planen är att återhämta underskottet inom ca 4 år. Svårigheter att få tag i pellets när avtalet löpte ut innebär att olja fick användas i stället vilket medförde ett underskott på -2,6 mnkr för fjärrvärmeverksamheten. Prisutvecklingen följs kontinuerligt och eventuellt kan justering av taxan komma att göras under året. Totalt finns en ackumulerad fordran på kollektivet på -2,7 mnkr. Höjning har gjorts av samtliga taxor till 2023.

Byggnadsnämnden

Trots lägre intäkter än budgeterat medförde lägre licenskostnader än budget ett överskott på +0,3 mnkr mot budget (föreg. år +0,6 mnkr).

Kultur- och utbildningsnämnden

Nämndens redovisar underskott mot budget på - 0,5 mnkr (föreg. år -3,8 mnkr). Grundskolans verksamhet redovisar underskott med -3,4 mnkr men lägre interkommunala kostnader och skolskjutskostnader innebär lägre kostnader för gymnasieverksamheten med + 2 mnkr. Även grund- och gymnasieskolan redovisar ett överskott med 1 mnkr. Nämndens underskott har minskat från föregående årsbokslut vilket beror på ökade anslag till 2022. Nämndens nettokostnader ökade med 3,4 %. Antal förskolebarn, grundskole- och fritidselever minskade medan antalet fritidshemsbarn ökade.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar ett överskott mot budget på +8,7 mnkr (föregående år +5,7 mnkr). Pandemin har under årets början påverkat verksamheten som haft en hög sjukfrånvaro, där en viss del kompenseras av staten. Merkostnader för "flyktingverksamhet" har täckts helt av bidrag från staten. De största avvikelserna mot budget är överskott avseende svårighet att rekrytera personal + 6,4 mnkr, ökade kostnader för tillfälligt inhyrd personal -2,4 mnkr, högre intäkter än budget inom IFO-verksamheten + 3,5 mnkr som avser migrationsverket, nytt avtal för dödsbohandläggning och budget- och skuldrådgivning. Överskottet är högre än tidigare och beror främst på högre intäkter inom IFO-verksamheten, lägre kostnader för köpt vård och vakanta tjänster till följd av svårighet att rekrytera personal.

Finansförvaltning (pensioner, arbetsgivaravgift m.m.)

Övriga poster inom finansförvaltningen redovisar sammantaget ett underskott på -7,7 mnkr. Exkluderas pensionskostnader som finansierats med medel från överskottsfond (finansiell intäkt) är avvikelserna + 1,4 mnkr. Pensionskostnaderna är -6,1 mnkr högre än budget. I avvikelserna ingår kostnad för omställningsstöd avseende OPF KL som utbetalas 2023 med -1,1 mnkr. Övriga avvikelser beror på kostnader för pensionsutbetalningar då en del valt att påbörja sin pension i förtid, högre kostnader för pensionsförsäkringsavgifter avseende ny information om äldre anställningar och högre kostnader för avgiftsbestämd del avseende nyanställningar.

Kommunen har erhållit ersättning för höga sjuklönekostnader med +4,7 mnkr. Nämnderna har erhållit kompensation för merkostnaderna för sjukfrånvaron, överstigande sjuklönekostnader för 2019. Återstående bidrag på +2,5 mnkr redovisas som ett överskott på finansförvaltningen. För arbetsgivaravgifterna redovisas lägre kostnader än budget delvis på grund av sänkt arbetsgivaravgifter för unga och anställda över 65 år +4,2 mnkr.

Investering per nämnd

Belopp i Mnkr	Bokslut 2022	Budget 2022	Avvikelse 2022
Nämnd			
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	82,4	161,0	78,6
<i>Skattefinansierad verksamhet</i>	31,9	52,7	20,8
varav kommunstyrelsens förvaltning	1,4	3,2	1,8
varav administrativa förvaltningen SBF	0,0	1,4	1,4
varav fastighetsverksamhet	20,6	29,6	9,0
varav gata- och parkverksamhet	9,2	17,6	8,3
varav offentlig renhållning	0,2	0,4	0,2
varav kostverksamhet och lokalvård	0,5	0,6	0,1
<i>Affärsdrivande verksamhet</i>	50,5	108,3	57,8
varav renhållningsverksamhet	0,1	1,6	0,1
varav VA-verksamhet	26,9	82,8	55,8
varav Fjärrvärmeverksamhet	23,4	23,9	0,5
Byggnadsnämnden	0,1	0,9	0,8
Kultur- och utbildningsnämnden	1,1	1,3	0,2
Socialnämnden	0,9	1,1	0,2
Ospecificerat		0,2	0,2
Summa nämnder	84,5	164,4	79,9
-Varav skattefinansierat	34,0	56,2	22,1
-Varav taxefinansierat	50,5	108,3	57,8

Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsprojekt. Den beslutade investeringsplanen löper på fem år men revideras årligen i samband med budget. Projekt som löper under flera år fördelas på anslag respektive budgetår.

Från och med 2022 har nya riktlinjer för investeringar antagits av kommunfullmäktige och det kommer inte behövas igångsättnings-tillstånd för att nyttja investeringsprojekt för förutom vissa specifika projekt som är märkta i investeringsplanen.

Under året har fyra beslut om tillägg gjorts utifrån kommunfullmäktiges beslutade investeringsplan: Anslag för projektering av Skälledshemmet och Åsebro Skola, förvärv av Coopfastigheten och ökade anslag till projekten för reinvestering asfalt och gatubelysning för ökade kostnader till följd av inflation. Samtliga beslut har finansierats genom minskad likviditet.

Fotograf: Karolina Hultman Wessman

Större projekt och avvikelser

Här redovisas kort större avvikelser på projekt mot budget. Fördjupad information om nämndernas investeringsprojekt för 2022 presenteras i respektive nämnds egen bokslutsrapport. I rapporterna framgår även vilka projekt som slutredovisas.

Fastighetsverksamhet

Rådavallen allvädersbanor

Projektet som görs i samverkan med föreningarna HIF och MIF blev senarelagt i väntan på att föreningen skulle få besked om bidrag från Allmänna arvsfonden. Bidrag har beviljats från allmänna arvsfonden men del av finansiering saknas fortfarande. Av budgeten på 2,1 mnkr återstår 1,9 mnkr.

Ombyggnad kommunförråd

Byte av enhetschefer inom Gata/park och VA har medfört att utbyggnaden av förrådet är senarelagt tills nästa år. Hela det budgeterade beloppet kvarstår på 2,6 mnkr.

Solceller Rådaskolan

Projektet försenades och genomförs 2023, vilket innebär en budgetavvikelse på + 1,2 mnkr.

Renovering av Bergs

Arbete med att renovera och anpassa lokaler till hemtjänsten har gjorts under året och fortsätter nästa år. Av budgeten på 5,5 mnkr kvarstår +0,1 mnkr.

Gata- och parkverksamhet

Gator runt kvarteret Ugglan

Detta projekt har inte startat till följd av resursbrist. Det behövs en tydligare utredning kring trafiksituationen vid Fagerlidsskolan innan besluta om åtgärder kan göras. Hela budgeten återstår med +1,2 mnkr.

Belysning Lilla spåret Åsensbruk

Projektet, med en budget på 1,6 mnkr, blev försenat och kommer genomföras under 2023.

Reinvestering asfalt

Av total budget på 8,8 mnkr (inklusive tilläggsbelopp) användes 5,9 mnkr, + 2,9 mnkr då vissa delar försenades.

VA-verksamhet

Ny intagsledning Vita Sannar

Projektet, med en budget på 18,1 mnkr har inte genomförts till följd av att förfrågningsunderlaget är försenat från projektören.

Sverkersbyn/Mellerud överföringsledningar

Även här har förfrågningsunderlag blivit försenat från leverantören. Av budget på 15,1 mnkr kvarstår +15,1 mnkr. Projektet påbörjas våren 2023.

Anolfsbyn – Åsensbruk

Projektet försenades då det visade sig att befintlig ledningssträckning inte är enligt underlag utan passerar ett naturreservat. Av budget på 6,5 mnkr kvarstår +6,4 mnkr.

Sanering ovidkommande vatten

Av årets budget på 27,1 mnkr kvarstår +5,3 mnkr.

Fjärrvärme

Ny panna Klacken

En stor investering pågår på Klacken med ny byggnad och ny panna som uppfyller de nya utsläppskraven som kommer att träda i kraft längre fram. Av budget på 21,5 mnkr kvarstår +0,3 mnkr.

Fotograf: Karolina Hultman Wessman

Investeringsredovisning
INVESTERINGSREDOVISNING 2022-12-31

Belopp i tkr	Investeringsprojekt	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
		Beslutad total budget	Ack.utfall	Avvikelse	Kvar Budget	Utfall 2022	Avvikelse
Övergripande							
	Tekniskt övergripande	0	0	0	0	0	
	Västerråda	10 662	9 565	1 097	1 122	13	1 109
	SUMMA Övergripande	10 662	9 565	1 097	1 122	13	1 109
KOMMUNSTYRELSE - administrativ förvaltning							
	Nytt HR system	2 500	2 186	314	1 070	756	314
	Ny hemsida	100	48	53	100	48	53
	EDS Utrustning Tingshuset	150	149	1	150	149	1
	EDS Switchar ca 25 per år	478	0	478	478	0	478
	EDS UPS ca 5 per år	50	0	50	50	0	50
	EDS AC i serverrummet	100	0	100	100	0	100
	EDS Diariesystem	500	36	464	500	36	464
	EDS e-Arkiv	300	78	222	300	78	222
	Politikerdatorer	232	232	0	232	232	0
	Takhiss omklädningsrum handikapp 2 st	50	0	50	50	0	50
	Kyl samt ombyggnad cafeteria	100	0	100	100	0	100
	Vattenhinderbana	60	63	60	60	63	-3
	SUMMA KS - administrativ förvaltning	4 620	2 792	1 891	3 190	1 362	1 828
Byggnadsnämnden							
	Primärkarta	700	125	575	676	101	575
	Byte av kartsystem	200	0	200	200	0	200
	Summa Byggnadsnämnden	900	125	775	876	101,19	775
Fastighetsverksamhet							
	Polisstationen tillgänglighetsanpassning	980	122	858	870	12	858
	Ny entre kommunhus, projektering	300	0	300	300	0	300
	Renovering Bergs	6 775	6 693	82	5 717	5 635	82
	Tillgänglighet fastighet 2020	0	0	0	0	-28	28
	Rådavallen, friidrott - allvädersbanor/MIF	2 200	256	1 944	2 185	240	1 944
	Om -Ny byggnad förråd - projektering	2 600	0	2 600	2 600	0	2 600
	Upprustning lokaler inom skolvht	100	92	8	100	92	8
	Elverk 2021	400	1 983	-1 583	400	1 983	-1 583
	Elverk portabla 2022	400	0	400	400		400
	Campingen Häverud	225	0	225	225	0	225
	Tillgänglighetsanpassning kommunhus - utredning	100	14	86	100	14	86
	Takbyte 2022	750	721	29	750	721	29
	Ventilation fastigheter	650	663	-13	650	663	-13
	Uppdatering av utemiljö skolor (1 skola/år) 2022	400	427	-27	400	427	-27
	Solceller Rådaskolan	1 300	93	1 207	1 300	93	1 207
	Åsebro skola, fettavskiljare köket	130	135	-5	130	135	-5
	Återställa byggnad bak Röda stugan Sunnanå	600	0	600	600	0	600
	Mark eller fastighetsköp, Klacken 24	3 800	3 279	521	3 800	3 279	521
	Styrssystem Rådahallen	600	0	600	600	0	600
	Kameraövervakning KUN	500	0	500	500	0	500

INVESTERINGSREDOVISNING 2022-12-31

Belopp i tkr	Investeringsprojekt	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
		Beslutad total budget	Ack.utfall	Avvikelse	Kvar Budget	Utfall 2022	Avvikelse
Fastighetsverksamhet							
	Stallets Dagliga verksamhet LOKAL	900	431	469	900	431	469
	Utredning Skållerudshemmet	350	20	330	350	20	330
	Projektering Åsebro skola	500	1 067	-567	500	1 067	-567
	Fryken uppbyggnad efter brand	1 570	1 579	-9	1 570	1 579	-9
	Tillgänglighetsanpassning Fastighet 2022	645	302	343	645	302	343
	Vägräcke Sapphult	500	466	34	500	466	34
	Köp av Coophuset	2 500	2 502	-2	2 500	2 502	-2
	Reinvesteringar fastighet	1 000	984	16	1 000	984	16
	Summa fastighetsverksamhet	30 775	21 830	8 945	29 591	20 618	8 973
Gatu- och parkverksamhet							
	Torg/Parker	2 360	3 564	-1 204	-1 191	14	-1 204
	Centrumutveckling - torg/parker	1 000	810	190	1 000	810	190
	Tillgänglighetsanpassningar inkl skyltning Torget	600	88	512	575	63	512
	Tillgänglighetsanpassningar Gata-Park 2020	191		191	191	0	191
	Tillgänglighet fastighet 2020	72		72	72	0	72
	Utbyggnad Sapphult	4 300	4 290	10	59	49	10
	Ängenäs Busshållplats	600	691	-91	596	686	-91
	Inmätningstrustning	175	180	-5	175	180	-5
	Gator runt Ugglan projektering	1 250	10	1 241	1 250	10	1 241
	GC-väg Vita Sannar - Sunnanå - avtal, skyltning	200	58	142	190	48	142
	Elljusspår belysning	1 300	1 156	144	602	458	144
	Traktorredskap Park	300	102	198	300	102	198
	Uppdatering av lekplatser 2022	300	0	300	300	0	300
	Utbyte Gatubelysning 2022	1 100	1 038	62	1 100	1 038	62
	Belysning Lilla spåret. Åsensbruk	1 700	95	1 605	1 700	95	1 605
	Trafikutredning tung tfk Ö Ind område	300	0	300	300	0	300
	Trafikhöjande åtgärd korsning N.Kungsg/Bergsg.	500	0	500	500	0	500
	Ny traktor	500	685	-185	500	685	-185
	Sandlada	200	0	200	200	0	200
	Tillgänglighetsanpassningar inkl skyltning 2022	355	212	143	355	212	143
	Köp av Åsen 1:159 parkmark	254	0	254	254	0	254
	Reinvesteringar Gata/Park. Asfalt 2022	8 700	5 840	2 860	8 700	5 840	2 860
	Reinvesteringar Gata/Park	100	85	15	100	85	15
	Summa gatu- och parkverksamhet	26 356	18 903	7 453	17 827	10 374	7 453

INVESTERINGSREDOVISNING 2022-12-31

Belopp i tkr Investeringsprojekt	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
	Beslutad total budget	Ack.utfall	Avvikelse	Kvar Budget	Utfall 2022	Avvikelse
Offentlig renhållning						
Asfalt vid Hellbergs FTI-station	250	151	99	250	151	99
Reinvesteringar Offentlig renhållning	0	0	0	0	0	0
Summa Förråd- & Serviceverksamhet	250	151	99	250	151	99
Serviceenheten						
Stolar Nordalskolan	120	116	4	120	116	4
Stekbord Åsebro	70	0	70	70	0	70
Diskmaskin Fagerlidskolan	50	66	-16	50	66	-16
Ugn Karolinerkolan	150	143	7	150	143	7
Avsvalningskyl Skållerudshemmet	50	51	-1	50	51	-1
Köksblandare Råda köket	80	75	5	80	75	5
Maskiner lokalvården	100	74	27	100	74	27
Summa Serviceenheten	620	525	95	620	525	95
SUMMA KS - TEKNISK FÖRVALTNING	58 001	41 409	16 593	48 288	31 668	16 621
KULTUR- OCH UTBILDNING-NÄMNDEN						
Div. inventarier förskola och skola 2022	500	377	123	500	377	123
Datorer- och inventarier IKT 2022	800	716	84	800	716	84
SUMMA KULTUR- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	1 300	1 093	207	1 300	1 093	207
SOCIALNÄMNDEN						
Inventarier Fagerlidshemmet	400	354	46	330	284	46
Grundutrustning/Sängar VoO	200	159	41	200	159	41
Generell Investeringsbudget SN div inventarier	240	80	160	240	80	160
Inventarier Hemvården	160	114	46	160	114	46
Maskiner Fryken efter brand	130	258	-128	130	258	-128
IT-system Lifecare avvikelse, avgifter	0	277	-277	0	277	-277
SUMMA SOCIALNÄMNDEN	1 130	1 241	-111	1 060	1 172	-111
SUMMA EJ AFFÄRSDRIVANDE	76 614	56 226	20 451	55 836	35 408	20 428
Renhållningsverksamhet						
Utredning kretsloppspark	200	20	180	184	4	180
Etablering Kretsloppspark Hunnebyn --> Fryken	1000	0	1000	1000	0	1000
Nya flak, återvinningsmaterial	300	150	150	240	90	150
Reinvesteringar Renhållning	250	0	250	250	0	250
Summa Renhållningsverksamhet	1 750	170	1 580	1 674	94	1 580

INVESTERINGSREDOVISNING 2022-12-31

Belopp i tkr Investeringsprojekt	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
	Beslutad total budget	Ack.utfall	Avvikelse	Kvar Budget	Utfall 2022	Avvikelse
VA-verksamhet						
Ny intagsledning Vita Sannar	21 347	3 222	18 125	18 186	61	18 125
Styrssystem Vita Sannars VRV	456	456	0	4	4	0
Sverkersbyn/Mellerud överföringsledningar	17 000	1 929	15 071	15 223	151	15 071
Upperud/Bränna Förstärkning av ledningar	958	958	0	840	840	0
Höja leveranssäkerhet, förstärkning av ledn.	2	0	2	0	-2	2
Utrustning Nödvattenplan	1 320	1 301	19	1 207	1 188	19
Leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn.	1 000	826	174	454	280	174
Anolfsbyn-Åsensbruk	6 500	122	6 378	6 493	114	6 378
Sanering ovidkommande vatten	27 117		5 536	27 117		5 536
Ovidkommande vatten projektering		-196			-196	
Sanering ovidk, vatten Åsensbruk		0			0	
Sanering, ovidk, vatten Mellerud		60			60	
Sanering ovidk, vatten Rostock		0			0	
Ledningsförnyelse Nygatan-Dalslandsgatan		1 237			1 237	
Ovidk. vatten Kroppefjällsvägen		45			45	
Ovidk. Vatten Skogsbol		207			207	
Ovidk. Vatten Skolgatan		6 325			6 325	
Ovidk. Vatten Hällavägen/Lövåsvägen		5 208			5 208	
Ovidk. Vatten Bringsrovägen		5 964			5 964	
Ovidk. Vatten Linnégatan		752			752	
Ovidk. vatten Esplanadgatan		1 040			1 040	
Ovidk. vatten Postgatan-N Kungsgatan		521			521	
Ovidk. vatten Åsebro		57			57	
Ovidk. Vatten Håverud		363			363	
Kostnader nya anslutningar 2022, ska debiteras	0	113	-113	0	113	-113
Höja leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn.	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
Köpmannebro	500	113	387	500	113	387
Solceller inkl. papptak	1 300	10	1 290	1 300	10	1 290
Nya personalutrymmen VA	5 000	0	5 000	5 000	0	5 000
Nytt kartsystem	500	36	464	500	36	464
Utbyte PLC anläggningar	2 244	482	1 762	2 244	482	1 762
Ledning fryken	838	415	423	838	415	423
Reinvesteringar VA	1 850	1 736	114	1 850	1 736	114
Summa VA-verksamhet	88 932	33 299	55 633	82 756	27 123	55 633
Fjärrvärmeverksamhet						
Ny panna Klacken	24 200	23 855	345	21 523	21 178	345
Panna Kroppefjäll	1 400	1 287	113	1 400	1 287	113
PC Klippvägen brännare	150	0	150	150	0	150
PC Södra Åsen brännare	150	0	150	150	0	150
Panna Åsebro	200	173	27	200	173	27
Kulvertnät Mellerud	400	1 375	-975	400	1 375	-975
Reinvesteringar Fjärrvärme	100	97	3	100	97	3
Summa Fjärrvärmeverksamhet	26 600	26 788	-188	23 923	24 111	-188

INVESTERINGSREDOVISNING 2022-12-31

Belopp i tkr	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
	Investeringsprojekt	Beslutad total budget	Ack.utfall	Avvikelse	Kvar Budget	Utfall 2022
SUMMA AFFÄRSDRIVANDE	117 282	60 257	57 025	108 353	51 329	57 025
Ofördelade medel	200	0	200	200	0	200
BRUTTOINVESTERINGAR TOTALT	194 096	116 483	77 676	164 390	86 737	77 652
Ängenäs cirkulationsplats, bidrag	0	-785	785	0	-785	785
Ängenäs busshållplats, bidrag	0	-350	350	0	-350	350
IT-system Lifecare avvikelse, avgifter, bidrag	0	-277	277	0	-277	277
Intäkt för nya anslutningar 2022	0	-202	202	0	-202	202
Panna Kroppefjäll, bidrag	0	-450	450	0	-450	450
Anslutningsavgifter fjv 2022	0	-221	221	0	-221	221
Summa investeringsbidrag o anslutningsavgifter	0	-2 285	2 285	0	-2 285	2 285
NETTOINVESTERINGAR TOTALT				164 390	84 452	79 938

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav. Exempelvis som fastigheter och gator.

Ansvarsförbindelse

Är möjliga åtaganden där det är osäkert vad storleken på beloppet är och/eller vad som är infriandegraden.

Avskrivningar

Anläggningstillgångar som fortlöpande minskar i värde ska årligen belastas med en värdeminskning (avskrivning). Avskrivningar fördelas över tillgångens beräknade nyttjandetid.

Avsättning

En förpliktelse som är osäker till belopp och storlek.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har finansierats (i lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder/avsättningar utgör eget kapital. Det egna kapitalet visar tidigare års ackumulerade överskott och således kommunens förmögenhet.

Finansnetto

Skillnader mellan finansiella intäkter och kostnader.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder med en löptid eller förfallodag inom ett år från bokslutsdagen.

Kassaflödesanalysen

En kassaflödesanalys visar hur medel tillförts och används för den löpande verksamheten, investeringar samt finansiering och visar hur likviditeten förundrats under en period.

Likviditet

Innebär betalningsberedskap på kort sikt (förmågan att betala skulder i rätt tid).

Långfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som har förfallodag senare än ett år efter balansdagen.

Nettokostnadsutveckling

Anger verksamhetens nettokostnader för perioden i relation till verksamhetens nettokostnader föregående år.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som man oftast räknar med att inneha kortare tid än ett år.

Resultaträkning

Sammanfattar årets intäkter och kostnader och visar årets resultat.

Ränteswapar

Ett derivatinstrument som utgör ett avtal mellan två parter om att göra betalningar till varandra i framtiden i enlighet med vissa villkor, ofta med syfte att justera finansiell risk. Ordet swap är engelska för byte och anger att avtalsparterna byter risker och betalningsströmmar med varandra.

En ränteswap innebär en överenskommelse mellan två aktörer om att under en bestämd tidsperiod utbyta ränteflöden. Exempelvis kan en aktör välja att betala en fast ränta i utbyte mot att erhålla rörliga räntebetalningar.

Soliditet

Eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna. Soliditeten visar hur stor del av dessa som finansieras med egna medel. Soliditeten anger betalningsförmågan på lång sikt.

AB Melleruds Bostäder

Bolagets ägs till 100 % av Melleruds kommun och har sitt säte i Mellerud. Gällande ägardirektiv är fastställda av kommunfullmäktige 2017-01-25; § 6. Av dessa framgår bland annat att verksamheten ska främja bostadsförsörjning i kommunen genom att på långsiktig och ekonomisk sund basis förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta olika typer av bostäder, fastigheter och tomträtter. Bolaget ska aktivt verka för nyproduktion av bostäder och verka för lönsam produktion av bostäder. Ägarens ekonomiska mål för bolaget är att successivt öka soliditeten till minst 15 %. Bolagets mål är att samtliga boende och lokalhyresgäster skall uppleva AB Melleruds Bostäder som ett prisvärt, tryggt och bekvämt sätt att ha sitt boende eller bedriva sin verksamhet i.

Bolaget har en marknadsandel på ca 50 % av det totala antalet hyresrätter i kommunen. En övervägande andel av hyresrätterna är 45 år eller äldre. Detta medför stora behov av underhåll och investeringar i t ex stammar, badrum och kök. Under kommande tioårsperiod planeras åtminstone ett stamreoveringsprojekt per år för att åtgärda de inbyggda problem som finns i flera fastigheter idag.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Det stora ombyggnadsprojektet under 2022 har varit att bygga om lokalerna till en familjecentral i huset Älvan. Fönster och dörrar har bytts på flera fastigheter i Mellerud och Åsensbruk.

Till följd av ökat antal vakanser i Åsensbruk har styrelsens fattat beslut om försäljning samt rivning av fastigheter.

Ekonomi

Resultatet på 0,9 mnkr ligger knappt under budget. Trots fler uppsagda lokaler är intäkterna +2 mnkr högre än budgeterat. Detta beror bl. a på uthyrning till Migrationsverket och lokalintäkter för familjecentral.

På kostnadssidan är det främst ökade kostnader för el och fastighetskötsel som medför att kostnaderna är 2,4 mnkr högre än budgeterat.

Resultatet i kombination med amortering gör att soliditeten ökar till 18,2 % och är högre än det långsiktiga målet om minst 15 %. En positiv utveckling som är absolut nödvändig för att klara kommande års utmaningar.

Bolaget har efter marknadsvärdering fått skriva ner det bokförda värdet på Järven med 0,9 mnkr men samtidigt kunnat återföra tidigare nedskrivningar med 1,1 mnkr. Nettot blev ca 0,2 mnkr som påverkade resultatet positivt. En marknadsvärdering från december visar ett totalt marknadsvärde om 349 mnkr avseende bolagets fastigheter. Det bokförda värdet är 187 mnkr.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Efterfrågan på hyreslägenheter i Melleruds tätort är fortsatt god men för Dals Rostock har vakansgraden ökat. Vid årsskiftet fanns tio outhyrda lägenheter och dessutom hyr Migrationsverket sju lägenheter. Under våren kommer en satsning göras på marknadsföring för att öka uthyrningsgraden.

I Åsensbruk finns flertalet outhyrda lägenheter. Migrationsverket har ett antal lägenheter både i Centrumhuset och Södra Åsen men det är osäkert hur länge till de kommer hyra dessa. Styrelsen har fattat beslut om att sälja Centrumhuset till privat aktör.

Två av husen i Södra Åsen kommer att rivras. Detta innebär en minskning med 47 lägenheter i Åsensbruk. I och med detta kommer efterfrågan och tillgång att harmonisera varandra.

Efterfrågan på lägenheter i Mellerud upplevs fortfarande vara god, särskilt på treor. Bolaget finansierar en ny detaljplan som möjliggör en eventuell nybyggnation av ca 14 nya lägenheter på mark som förvärvats i kvarteret Staren i Mellerud.

Behovet är oerhört stort av underhåll av fastigheter och lägenheter. En övervägande del av fastigheterna är 45 år och äldre vilket medför stora behov av underhåll och investeringar i t.ex. stammar, badrum och kök.

År 2023 kommer vara ett oerhört svårt år ekonomiskt. En kraftig höjning av kommunala taxor och ökade kostnader för el och räntor. Underhållet kommer därför vara begränsat

Bolagets ekonomiska utveckling i sammandrag:

Flerårsöversikt (Mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	47,4	48,1	48,2	47,7	48,1
Resultat efter finansiella poster	0,9	5,3	4,8	6,3	6,7
Balansomslutning	211,2	217,0	211,9	228,3	223,9
Soliditet (%)	18,2	16,9	14,7	11,9	10,1

**MELLERUDS
BOSTÄDER**

Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund

Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund, NÄRF, är ett kommunalförbund och ägs av och bedriver räddningstjänst i Trollhättans, Vänersborgs, Färgelandas och Melleruds kommun. Melleruds andel är 12 %.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

I mars återgick förbundet till normal verksamhet efter att restriktionerna avseende Covid-19 hävdes.

Utredningsuppdrag om utökad samverkan mellan NÄRF och Räddningstjänsten Mitt Bohuslän (RMB) blev klart i början av året. Direktionen beslutade att verka för en utökad samverkan och gav i uppdrag att presentera förslag på områden där det kan ske. Likalydande beslut fattades i RMB. Utredningen har även behandlats vid ägarsamråd

Ekonomi

Årets resultat uppgår till totalt -1,8 mnkr varav enhet sotnings andel är -0,6 mnkr och räddningstjänstens andel är -1,2 mnkr.

Den höga inflationen med ökade kostnader inom bränsle, IT och teknisk utrustning är faktorer som påverkar resultatet negativt. Personalens overtidsersättning överstiger budget med 0,8 mnkr vilket kan relateras till större händelser med personalinkallning som följd, under året.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Den reviderade lagen om skydd mot olyckor har inneburit kännbara förändringar för kommunal räddningstjänst. Omvärldsfaktorer såsom pandemier, extremväder, ökad befolkningstäthet och förändrad demografi, känslig/sårbar infrastruktur, cyberattacker, social oro, hot och våld mot blåljuspersonal, pågående dödligt våld och terrorhandlingar och inte minst pågående krig i vårt närområde och därmed en ökad hotbild även mot Sverige utgör ytterligare faktorer som ställer ökade krav på räddningstjänstens resurser och förmågor för att klara samhällsupdraget i framtiden.

Den statliga utredningen "En effektivare kommunal räddningstjänst" konstaterar att det finns ett ökat behov av klustring av räddningstjänstens resurser. Det innebär bland annat samordning av systemledningsresurser och ökad förmåga till samverkan. Det känns därför naturligt att förbundet är med och fortsätter att utveckla den redan befintliga samverkan inom bland annat Räddsam VG och Fyrbodalen

Förbundets ekonomiska utveckling i sammandrag:

Flerårsöversikt (Mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	108,5	110,2	104,7	105,0	104,2
Resultat efter finansiella poster	-1,8	0,8	2,6	3,0	0,5
Balansomslutning	96,2	100,5	100,9	99,4	91,2
Soliditet (%)	30,5	31,1	29,5	27,3	26,5

Dalslands miljö- och energiförbund

Dalslands miljö- och energiförbund syftar till att handha för kommunerna gemensamma förvaltningsuppdrag. Fyra av Dalslandskommunerna har en gemensam Miljönämnd inom kommunalförbundet. Melleruds andel är 31 %.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Till följd av vakanser och sjukskrivningar samt svårigheter att rekrytera personal har arbetet inte fullt ut kunnat utföras enligt beslutade verksamhetsplaner.

Utredningsuppdraget avseende finansieringsprinciper för förbundets verksamhet har redovisats för förbundsdirektionen.

Förbundets ekonomiska situation har inneburit att två vakanta tjänster inte kunnat återbesättas under hösten 2022. En intern omorganisation har genomförts under hösten i syfte att effektivisera myndighetsarbetet. Den nya organisationsstrukturen trädde i kraft vid årsskiftet 2022/2023

Ekonomi

Förbundet hade ett budgeterat resultat på -0,4 mnkr. Syftet var att minska det egna kapitalet och använda medel till utveckling av det strategiska arbetet. Utebliven uppräknings av förbundsbidrag och taxor har medfört att en del av dessa medel används till löpande drift. Resultatet uppgår till -0,3 mnkr, vilket är -0,1 mnkr bättre än budget.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Svårigheter att hitta kompetent personal gör det viktigt att minimera personalomsättningen.

Utebliven uppräknings av kommunbidrag och taxor medför mindre resurser till förbundet. Det kan medföra att gällande lagstiftning för tillsyn inte efterlevs. Vidare kan det innebära försämrade service, reducering av hållbarhetsarbetet och mindre stöd till medlemskommunerna.

Förbundets ekonomiska utveckling i sammandrag:

Flerårsöversikt (Mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning	28,1	29,7	34,9	29,8	36,4
Resultat efter finansiella poster	-0,4	0,4	1,7	0,4	0,6
Balansomslutning	17,9	15,0	15,2	14,0	12,1
Soliditet (%)	18	31	35	26	27

Nätaktiebolaget Biogas i Brålanda AB

Bolaget bildades 2009-03-04 och ägs av Vänersborgs kommun 73 procent, Melleruds kommun 18 procent och Biogas Brålanda AB 9 procent. Bolagets verksamhet består av att bygga, äga och förvalta gasledningsnät för biogas inom Vänersborgs och Melleruds kommuner med syfte att säkerställa tillgången på biogas för Vänersborgs och Melleruds kommunernas egna fordon och kommunernas invånare.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Under 2022 har ingen ytterligare utbyggnad av gasledningar gjorts. Det innebär att det varit ett lugnt år ur ett verksamhetsperspektiv.

Information från Biogas Brålanda som påverkar Nätaktiebolaget Biogas Brålanda. Trollhättan Energi, som var majoritetsägare i Biogas Brålanda AB har sålt sin andel. Ägarfördelningen mellan de nya ägarerna är att Thomas Sylvesson och P-O Hilmer äger 40 procent var och Kjell Eriksson 20 procent av Biogas Brålanda AB. Tillsammans äger de nio procent av Nätaktiebolaget Biogas Brålanda.

Biogas Brålanda har ett avtal på tio år med Trollhättans Energi av leverans av gas som täcker hälften av vad de producerar.

Ekonomi

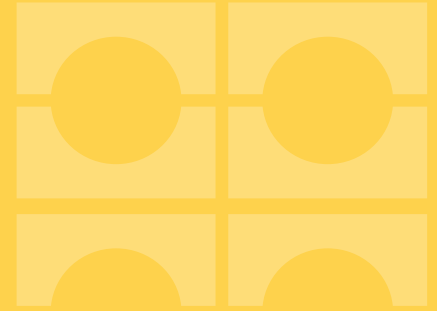
Årets resultat uppgår till -12 tkr (föreg. år -96 tkr).

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Under 2023 kommer de nya ägarna att diskutera hur bolaget ska utvecklas i framtiden. När det är klart får vi se hur det påverkar Nätaktiebolaget framtida utveckling.

Förbundets ekonomiska utveckling i sammandrag:

Flerårsöversikt (Mnkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning		0,4	0,4	0,4	0,4
Resultat efter finansiella poster		0,0	0,0	0,1	-0,0
Balansomslutning		5,8	6,2	6,2	6,4
Soliditet (%)		43,7	43,7	42,4	40,9

Revisionsberättelse

